

Glasnik MIRA

Godište VIII. • broj 10 • Međugorje • listopad 2013. • cijena 2,5 KM /10 kn

*Klanjamo Ti se,
Gospodine Isuse Kriste,
ovdje i po svim Tvojim
crkvama koje su po
cijelome svijetu...*

Draga djeco!

I danas vas pozivam na molitvu. Neka vaš odnos s molitvom bude svakidašnji. Molitva čini čudesa u vama i preko vas, zato, dječice, neka vam molitva bude radost. Tada će vaš odnos sa životom biti dublji i otvoreniji i shvatit ćete da je život dar za svakog od vas.

Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.

25. rujna 2013.

Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
Gospa zove na molitvu
vlč. Adalbert Rebić

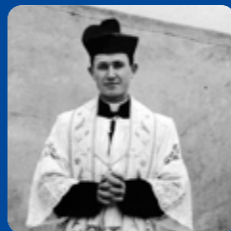
Uzvišenje sv. Križa
Pod križem se događa najveće darivanje
fra Ljubo Kurtović

24. Mladifest
Marijina zemlja

24. Mladifest
Ne bojte se imati djecu!
Sam Bog jamac je svakom bračnom paru

Vijesti, najave, obavijesti
Miroslav Bulešić
proglašen blaženim

Susret
Majka je bila u Međugorju i čekala me
Diana Basile

Mjesta kojima je Krist ponovno hodio ovom zemljom

Isusov je život nezamisliv bez Svete Zemlje. Hodočasnici koji hodočaste svetim mjestima redovito se vraćaju prepuni dojmova, bogati iskustvima, zahvalni što su mogli hoditi stazama i putovima kojima je hodio Sin Božji među nama. Isus je nezamisliv bez svoje zemlje, bez onih mjesta gdje se rodio, gdje je odrastao, bez Galileje i Genezareta, bez Jerihona i Jeruzalema, bez Betlehema. Jednom riječju, ondje sve zbori, svaki kamen i brežuljak, svaka prodolina koja leži stotine metara ispod Sredozemlja.

fra Tomislav Pervan

Slično se daje primijeniti i na asiškoga svetca, na svetoga Franju. Dok druge svetce možemo zamisliti bez njihova zavičaja i zemljovida, dotle je s Franjom posve drukčije. On je nezamisliv bez onih mjesta u kojima je boravio, u kojima je ostavio do dana današnjega svoj neizbrisiv biljeg. Je li to Asiz, koji je i danas nešto poput dragulja u Umbriji, ili pak brda oko Asiza, Porcijunkula, ili velebna bazilika u kojoj je svetčev grob pod zaštitom UNESCO-a s nepovrljivim freskama talijanskoga trecenta, Giotto, Cimabue, Lorenzettija i njihovih učenika, svejedno Franjo je sveprisutan. Franjin je život nezaboravno oslikan. Takva je i La Verna gdje je primio Kristove biljege na svome tijelu. Sve zbori o *Poverellu*, o malenu Božjemu siromašku. I kao da je vrijeme ondje najednom stalo, zaustavilo se.

Međutim, tko želi osjetiti, vidjeti, udisati, opipljivo dotaknuti kako je Franjo zbilja živio, gdje je istinski patio, gdje se podvrgnuo teškoj operaciji očiju, mora se zaputiti nešto južnije, prema Rimu, u prodolinu oko grada Rietija, u Laciju. Franjo se tom dolinom zaputio sa svojim prvim drugovima u Rim k Papi da mu odobri evanđeoski način života u Crkvi, a ne izvan Crkve kao što su živjeli onodobni heretici.

Fotografija na naslovnici: Lidija Paris

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Međugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Zdenka Leženić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Međugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr | Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 80541840A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Snimio: Damir Agičić

velik vrt s povrćem. Cijelo imanje povjerenom je zajednici „Mondo X“ koju je utemeljio franjevac konventualac P. Eligio, a koja skrbi o mladeži. Ovisnici i depresivne osobe tu mogu pronaći svoj mir. Tu se radi, moli i živi zajednički. Još se uvijek mogu vidjeti i špilja i podrum te prostor gdje se sveti Franjo okupljao sa svojom braćom.

Put nas dalje vodi prema zapadu od Rietija u Fontecolombo, četvrto franjevačko svetište u toj dolini. Tu je Franjo imao crkvicu u kojoj se molio, špilju u kojoj je donirao pisanje svoga *Pravila* koje je papa Honorije III. odobrio god. 1223. te je obvezujuće za sve franjevce prvoga reda. Neposredno ispred špilje još uvijek se vidi ostatak stabla na kojemu se sam Gospodin Isus ukazao svetcu koji je potvrdio Franjino pravilo. Godine 1225. tu se Franjo dao podvrgnuti veoma bolnoj operaciji očiju. Bol u očima liječnik je tretirao užarenim željezom koje bi mu pritiskao na sljepoočnice. Franjo je tvrdio da uopće nije osjećao nikakvu bol, štoviše, pjevao je himan bratu ognju, užarenu gvozdnu.

Svetac je preminuo u listopadu 1226., obilježen Kristovim stigmama. Red se silno povećao, tisuće i tisuće pridružile su se franjevačkom pokretu i ideji. U špiljama i udubinama, u pustinjačkim samotijama i jednostavnim staništima Franjo je pokrenuo najsnažniji pokret u povijesti Crkve. Bijaše to vrhunac srednjega vijeka. Dao je snažne poticaje dušobrižništvu, pobožnosti, mistici. Jednom riječju, Franjo je kušao živjeti sukladno evanđelju, živjeti onako kao što je sam Isus živio. Isusov je život nezamisliv bez Govora na gori. Govor na gori mogla je izreći samo ona osoba koja ga je živjela do kraja. Govor na gori nije ničija umotvorina, nego pretakanje života u riječ. Božja je riječ postala tijelom da bi preko toga tijela – kao sredstva – ponovno prešao u djelo i riječ. I u svetcima. Tako je bilo i u Franjinu životu. I on je jednostavno živio ono što je naučio u Gospodina Isusa. Htio je živjeti kako je Isus živio. Krist je bio njegov život, upravo kao što piše i Pavao: „Meni je živjeti Krist, a umrijeti dobit.“ Nije minulo ni punih dvadeset godina – dvadesetak je godina proveo i u dolini Rieti – ali to bijaše dovoljno da malen, neupadan i siromašan Franjo iz Asiza i Crkvi i svijetu podari novo, obnovljeno lice. Franjo je u svojem vremenu uspio donijeti novo, svježije lice Isusa Krista, unio je u svijet živoga Boga, ali je isto tako svojim životom i životom svoje braće isti taj svijet prinosio Bogu. To je put Crkve i danas izići iz sebe. Nije ona tu radi sebe, da bi bila samoj sebi dostatnom, nego radi čovjeka i njegova spasenja. O tome stalno zbori Papa koji je prvi od papa nakon 800 godina uzeo Franjino ime.

U tom se samostanu i danas vidi sobičak u kojemu je Franjo spavao na kamenu kao i blagovalište gdje je jeo zajedno s braćom. Drveni sobičci u kojima su braća stanovala i spavala (tzv. *dormitorium*) sežu u kasno 13. stoljeće. Tu je početak franjevačkoga samostanskoga zajedništva. Još je jedno nedostajalo, potvrda Gospodina Pape, kako je Franjo zvao Svetoga Oca, konačnoga *Pravila*.

La Foresta i Fontecolombo – mjesta mira i patnje

Dvije godine poslije Franjo je bio naskroz obilježen bolešću. Povukao se u malu crkvu Presvete Bogorodice u La Foresti, malem naselju udaljeno oko pet kilometara sjeverno od Rietija, gdje je ponovno potražio utočište u špilji. Nije više podnosio sunčevo svjetlo, oči su ga strahovito boljale, tražio je tamu. U međuvremenu Franjo je postao poznat, „zvijezda“, i kad su stanovnici Rietija saznali da je našao utočište kod župnika u La Foresti, dolazili su mu u skupinama te uništili župnikov vinograd. Franjo je učinio čudo: još se uvijek vidi tjesak za vino iz kojega je, prema predaji, na molitvu svetoga Franje iz ostataka grožđa nakon berbe poteklo ponajbolje i najukusnije vino.

I dandanas je La Foresta mirno mjestanice; uz crkvu Svete Marije i konvikt postoji i

njevački samostan u novije je doba obnovljena, cijeli se samostanski kompleks s crkvom usijeca u strmo brdo i raspukle stijene, a špilja je ponovno u središtu – ona špilja u kojoj je Franjo 25. prosinca 1223. zajedno sa žiteljima prodoline upriličio prve jaslice sa živim domaćim životinjama i malim djetetom u jaslama. Od tog iskustva koje je imao u Poggio Bustoneu minulo je petnaest godina; to iskustvo bijaše njegov životni obrat; ondje je dobio prosvjetljenje i dao braći jamstvo da su na pravome putu. U međuvremenu je dobio potvrdu svoga *Pravila* za svu braću, Papa je to osobno sam potvrdio. Pridružilo se jednom zgodom i križarima na putu prema Svetoj Zemlji, dospio u Egipat, susreo se ondje s muslimanskim sultanom Al-Kaminom i govorio mu o miru te Isusu Kristu. Na tom putovanju navukao je na sebe tešku očnu bolest i vratio se gotovo slijep. Preostale su mu još tri godine života. Bratstvo je silno naraslo, proširilo se cijelom Europom.

U cijeloj dolini Rietija živjelo je mnogo braće, a kad je od vlasnika brda zamolio da mu dadne vola i magarca kako bi uprizorio Isusovo rođenje, na bogoslužju su se okupili pastiri i seljaci iz cijele okoline slaveći Gospodinov *prvi dolazak* na ovu zemlju, u Betlehemu. Iz tog doba potječe i svetčeva slika koja ga prikazuje kako plače jer je, naime, osjećao nesnošljive bolove u očima. Original je izgubljen, a današnja slika potječe iz 14. stoljeća. Njegov životopisac Toma Čelanski ovako opisuje Franju: „Bijaše Franjo rječit, vedra lica, blaga izgleda, daleko od lijenosti, nije poznao napadnosti. Bio je srednjega stasa, glava mu je bila osrednja i okrugla, lice duguljasto i kao protegnuto, čelo ravno i maleno, oči osrednje, crne i jednostavne, vlasitane, obrve ravne, nos pravilan, uši uzdignute, ali malene, sljepoočnice ravne; jezik pomirljiv, vatren i oštar; glas neodoljiv, umi-

dovito pozdravlja nazočne na Petrovu trgu za vrijeme tjednih audijencija.

Druga slika prikazuje Franju u liku bogotražitelja. On još uvijek traži, nije mu jasan put, on je pokornik nemirna srca, ali još uvijek nema jasna cilja. Stalno se kaje zbog svojih mladenačkih grijeha i pustopašna života. Povlači se u samo brdo, nekih tristo metara uviše, i tu mu, u samoći špilje, biva objavljeno kako mu je živjeti. Stječe sigurnost u svojoj pozivu i poslanju u Crkvi. Tu se na njega izlilo silno Božje milosrđe, u dubini svoje duše svjestan je da mu je sve oprošteno. „Kad bi prigušio osjećaje i kad bi rastjerao tamu koja se iz straha zbog grijeha u njegovu srcu ugnijezdila, ulivena mu je sigurnost da su mu oprošteni svi grijesi i udijeljeno mu je pomazanje da bi odahnuo. Bio je uznesen izvan sebe i sav obuzet nekom svjetlošću. Srce mu se proširilo od milja dok je jasno gledao što će se dogoditi.“ (T. Čelanski, I, 26) Bio je duhovno obnovljen i vidjelo se kako se već preoblikovao u drugoga čovjeka. I na toj slici u crkvi prikazan je Franjo sa šestoricom drugova. Svi imaju Franjino lice, a Franjo je prikazan kako se moli pred anđelom. Tu se dogodilo Franjino novo, duhovno rađanje, preporod, u *kupelji Duha Svetoga*. U vjeri se do kraja izručio Gospodinu te postao svjestan da Bog ljubi upravo njega, grješnika, i da mu sve oprašta. Tu se rodilo ono pravo franjevačko bratstvo. Odsada je Franjo bio siguran u svoju misiju, mogao je odašiljati braću u cijeli svijet. Imao je viđenje kako se zajednica širi po cijeloj Europi i svijetu.

Greccio – Božić u špilji

Vraćajući se dolinom prema Rietiju, vijugav put vodi prema strmini na brdu gdje se nalazi Greccio. To je najveća franjevačka nastamba među tim četirima svetištima. Crkva uz fra-

prijateljstvo. Franjo je imao otprilike 26 ili 27 godina, nazivao je sebe i svoje subraću *asiškim pokornicima*, ali još nije ni slutio kako će taj pokret izrasti u veliku zajednicu, postati u Crkvi pokretačkom snagom obnove. Nije imao ni pravila ni ikakvih nastamba, sve se odvijalo pod vedrim nebom ili u zapuštenim stajama, odnosno nedostupnim špiljama.

Cestovni smjerokazi u Rietiju i okolici napućuju nas na četiri svetišta, odnosno mjesta u kojima se Franjo zadržavao god. 1208. Danas tu imamo crkve i samostane sagrađene za potonjih naraštaja, ali moramo imati pred očima stvarno stanje na koje je naišao asiški pokornik kad je prvi put sa svojim drugovima stupio u Rieti i njegovu okolicu. Bio je to neprohodan krajolik: strmi obronci, goleme litice, špilje, udubine.

Prvo mjesto u kojemu je Franjo boravio duže vrijeme bijaše Poggio Bustone, naselje udaljeno dvadesetak kilometara sjeverno od Rietija, koje kao da visi na obronku ovećega brda. Franjo je tu imao malo samotije koje je s vremenom izraslo u malen, ali simpatičan franjevački samostan u čijim se podrumskim prostorijama još uvijek mogu vidjeti prostori u kojima su živjeli Franjo i prvi mu drugovi. Dvije slike u crkvi svetoga Jakova Starijeg, apostola, svjedoče kako sveti Franjo ulazi u naselje koje bijaše vlasništvo benediktinaca iz Farfe i pozdravlja ljude naskroz jednostavnim pozdravom: „Buon giorno, buona gente!“ (Dobar dan, dobri ljudi!) Mještani u njemu prepoznaju Božjega čovjeka i svetca. Što mu nisu priuštili njegovi sumještani u Asizu, prepoznali su ti jednostavni ljudi. Franjo je naišao na otvorene ruke i srca ljudi. Taj Franjin pozdrav postao je zaštitnim znakom samostana u kojemu se danas prodaju suveniri s tim natpisom u keramici, plastici, drvetu. Današnji papa Franjo sličnim pozdravom re-

Snimio: Damir Agičić

Htio je biti pokornik u Crkvi i svojim životom svjedočiti o novom stilu života.

Na kraju svojega drugoga sveska o Isusu iz Nazareta Benedikt XVI. govori o Kristovu *srednjem dolasku*. Nije riječ o Isusovu prvome dolasku, adventu, Otkupiteljevu rođenju u Betlehemu ili pak ponovnu dolasku na kraju u eshatonu. Naime, Benedikt se naslanja na misao sv. Bernarda iz Clairvauxa koji govori o Isusovu *srednjem dolasku* (*adventus medius*) u posve konkretnim povijesnim trenutcima u kojima se Mesija ponovno očituje i djeluje na *epohalan način* u likovima velikih svetaca.

I papa Benedikt u svome djelu kao prvoga svjedoka Kristove prisutnosti u tijeku svjetske povijesti izravno imenuje Franju iz Asiza. „Djelovanje obaju velikih likova, Franje i Dominika, u dvanaestom i trinaestom stoljeću bijaše način na koji je Krist ponovno stupio u povijest, na novi način osnažio i dao vrijednost svojoj riječi i ljubavi, način na koji je svoju Crkvu obnovio i usmjerio tijekom povijesti prema sebi“. Takvi „zahvati“ samoga Gospodina u povijesne tijekove, kako piše Benedikt, u kojima ponovno blista tajna i lik samoga Isusa Krista te se u životu i djelovanju nekoga svetca uprisutnjuje snaga Isusa Krista koja „ljude preobražava, transformira, a povijest oblikuje“, daju se i vremenski i prostorno točno definirati, oni imaju tako reći „pozornicu“ na kojoj se odvija Kristov *srednji dolazak* – *adventus medius*. Za svetoga Franju to je uz Asiz gradić Rieti s okolnim franjevačkim svetištima u kojima je Franjo rado boravio, a to su četiri mala svetišta: Greccio, Poggio Bustone, La Foresta i Fontecolombo.

Do dana današnjega usjeklo se u dušu i mentalitet toga kraja sjećanje da je Franjo tu živio, činio pokoru, djelovao. I dandanas se u franjevačkim izvorima govori o *svetoj Rietjskoj prodolini*.

Početak Franjina poslanja – Poggio Bustone

Rieti se nalazi negdje u središtu Italije, između njezina sjevera i juga. Smješten je otprilike osamdeset kilometara od Rima, između Sabijnanskog gorja na jugu i Apeninskoga na sjeveru, s vrhuncem Terminillo koji je do kasna proljeća prekriven snježnim pokrovom. Danas je to bogat provincijski grad koji nudi mir i odmor. Brdovit okoliš obrubljuje prodolinu i u ljetnim mjesecima zadržava svoje zelenilo. U Franjino vrijeme, a prvi je put na to područje stupio god. 1208., bilo je daleko više šuma. S nekoliko svojih drugova zaputio se prema jugu. Naime, njegova odluka da živi u krajnjem siromaštvu i bez igdje ičega nije naišla na razumijevanje sumještana koji su ga u Asizu javno izrugivali. Čak je nailazio i na otvoreno ne-

Gospa zove na molitvu

Gospa nas poziva na svakidašnju molitvu. S pravom, jer ona je naš uzor ne samo u vjeri nego i u molitvi. Evandelist Luka prikazuje ju kao izvrsnu moliteljicu, kao osobu koja je u odnosu na događaje oko rođenja Isusova i kasnije u njegovu životu „u sebi pohranjivala sve te događaje i prebivala ih u svome srcu“ (Lk 2, 19). Zajedno sa svojim mužem Josipom „divila se svemu što se o Isusu govorilo“ (Lk 2, 33). Marija je o svemu što je doživjela, iskusila i vidjela „prebivala u svome srcu“. Bila je stalno u mislima povezana s Bogom, svojim Stvoriteljem, i sa svojim Sinom Isusom. A to je molitva.

vlč. Adalbert Rebić

Luka je ne samo isticao Marijin molitveni stav u njezinu svakidašnjem životu nego nam je donio i tekst jedne njezine molitve: *Magnificat*, *Veliča duša moja Gospodina*, veličanstven himan, kantik, pjesan. Luka je taj evanđeoski himan uokvirio u povijest Isusova djetinjstva (Lk 1, 1-2,52). Njime završava prizor navještenja Mariji (Lk 1, 26-38).

Magnificat – Veliča duša moja Gospodina

Magnificat je veličanstvena pjesan, biser sakralnoga pjesništva (uglazbili su ju glasoviti kompozitori Johann Sebastian Bach, Francesco Cavalli, Claudio Monteverdi, Antonio Vivaldi i drugi). U njoj dolaze do izražaja brojne teme iz Staroga zavjeta, posebno teme iz *Psalama* i iz *Anina hvalospjeva* (usp. 1 Sam 2, 1-10), teme zahvaljivanja Bogu koji oslobađa. No te teme u ustima Blažene Djevice Marije i u kontekstu veličanstvena događaja utjelovljenja Sina Božjega, kojemu ona služi kao ponizno sredstvo, poprimaju novo značenje. U kantiku više nema ni traga starozavjetne osвете, nema više neprijatelja koje treba uništiti, nego obnovljen svijet u kojem je i bogatima, oslobođenima njihova isprazna bogatstva, podareno dostojanstvo siromašnih: „Zbacu-

jući s prijestolja silnike, Bog ih oslobađa njihovih pustih iluzija i promiče ih u dostojanstvo siromašnih!“ (René Laurentin)

Je li taj kantik stvarno ispjevala Blažena Djevica Marija? Jedva moguće. Vjerojatnije je da je Luka već postojeći kantik koji su prvi kršćani, *judeokršćani*, pjevali u svojem bogoslužju, preuzeo i stavio na njezine usne. Luka je smatrao prikladnim staviti ga na Marijine usne ugrađujući ga tako u svoje prozno izvješće o Isusovu djetinjstvu. On je sada Marijin hvalospjev, izraz njezine zahvalnosti Bogu za milost kojom ju je pozvao da bude majkom Isusovom. Hvalospjev je zahvalna pjesma poput *Psalma 111*. I drugi kantici, koje u povijesti Isusova djetinjstva Luka pripisuje Zahariji, Šimunu i anđelima, preuzeti su iz ranokršćanskoga bogoslužja.

Kratko tumačenje

Pjesan *Magnificat* snažno zrcali duhovnost onih ranokršćanskih vjernika koji su sebe nazivali *Gospodnjim siromasima*, koji su se odmaknuli ne samo od svake idolatrije bogatstva i moći ovoga svijeta nego se otvorili dubokoj poniznosti srca lišena oholosti i otvorena božanskoj i spasiteljskoj milosti. Marijin je *Magnificat* sav obilježen tom poniznošću (grč. *tapeinosis*), što u grčkom uka-

zuje na situaciju konkretne poniznosti i siromaštva. Katoličko bogoslužje *časova* njime zaključuje *večernju*, molitvu za kraj dana.

Veliča duša moja Gospodina. Molitva treba najprije biti veličanje Boga. Bog treba biti nadasve hvaljen i slavljen, kao stvoritelj svih stvari i djelitelj svih darova. Bogu treba zahvaljivati! Svaka molitva treba biti najprije zahvala Bogu za primljene darove. Marija je imala za što Bogu zahvaljivati i znala je

to činiti na uzvišen način. Bila je svjesna zadace koju joj je dao Svemogućući u odnosu na cijelu zajednicu vjernika, pače na sve ljude. *Veliča duša moja Gospodina* i kliče duh moj u Gospodinu, mome spasitelju, što *pogleda na neznatnost službenice* svoje: odsad će me, evo, svi naraštaji zvati *blaženom*. Jer *velika mi djela učini* Svesilni, sveto je ime njegovo! Od koljena do koljena *dobrota* je njegova nad *onima* što se njega boje (Lk 2, 46-50). Tim je svojim hvalospjevom Marija dala svoj glas svima otkupljenima koji u njezinu „fiat“ i u njezinu Sinu Isusu nalaze Božje milosrđe.

Slijedi ulomak u kojem susrećemo sedam glagola u aoristu: *iskaza, rasprši, zbac, uzvisi, napuni, otpusti, prihvati*. U ovom *septenariju*, nizu od sedam glagola, Bog, gospodar povijesti, stavlja se na stranu siromašnih, poniznih i gladnih. Njegov je plan spasenja često skriven u događajima ljudskog života, u kojem često pobjeđuju oholi, nasilni i bogati. Bog na kraju objavljuje koji su to istinski miljenici Božji: oni koji se Boga boje, odnosno oni koji Boga ljube, koji vjerno slušaju njegovu riječ (volju): ponizni, gladni, sluga Božji Izrael, dakle, zajednica onih koji poput

Molitva treba najprije biti veličanje Boga. Bog treba biti nadasve hvaljen i slavljen, kao stvoritelj svih stvari i djelitelj svih darova. Bogu treba zahvaljivati! Svaka molitva treba biti najprije zahvala Bogu za primljene darove.

Marije gaje ljubav, vjernost i poslušnost prema Bogu (Benedikt XVI).

Iskaza snagu mišice svoje. U izvorniku je spomenuta *ruka Gospodnja* kao simbol snage i moći (Lk 1, 51). Tim je izrazom u *Ponovljenome zakonu* obilježeno prvo i najveće spasenjsko djelo Božje na narodu, oslobođenje iz egipatskoga sužanjstva (Izlazak), koje postade simbolom i paradigmatom svakog budućeg Jahvinog spasenjskog zahvata u povijest njegova izabranoga naroda.

Protivnici su Božji obilježeni najprije kao oni koji su umišljeni srcem, oholi (Lk 1, 51). U biblijskom smislu riječi to su oni koji sebe smatraju apsolutnim gospodarima i bogovima sebi samima i drugima. To su oni koji su Istinu – Boga – zamijenili lažju, časte stvorenje umjesto Stvoritelja. Stoga ih je Bog predao sramotnim strastima (homoseksualizmu, lezbizmu, usp. Rim 1, 24-28). Oni ne priznaju ničiju vlast nad sobom. To je stav ohola čovjeka, sebi samomu dostatna i apsolutna bića: „Ne ću služiti!“ Takav je stav savim suprotan Djevičinu stavu: „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!“ (Lk 1, 38) To su oni koji su „puni svačke nepravde, pakosti, lakomosti, zloće...“ (Rim 1, 29-32) Takve Bog *raspršuje!* Tko ignorira Boga, sama sebe uništava i, umjesto da priznaje i slavi Boga, stvoritelja svih stvari, na kraju slavi, časti i obožava stvorene stvari. Stvari koje mu trebaju biti sredstvom on pretvara u cilj svojega života. Ljudi koji ne priznaju Boga kao svoga stvoritelja i gospodara gube smisao života, smisao svoje opstojnosti: oni sami sebe *raspršuju*.

Silnici i bogataši suprotstavljeni su *neznatnima i gladnima*, onima što se Boga boje (1, 51.52). To je tema koju je opjevao hvalospjev starozavjetne Ane: Gospodin, sveznajući Bog, lomi luk junacima, osnažuje nemoćne, site udara gladu, gladne napunja dobrima, daje smrt i život, ruši u podzemlje i odande diže, obara čovjeka i uzvisuje, diže slabića iz prašine, iz bunjišta izvlači uboga... Koji se Gospodinu protive, padaju... Svevišnji grmi s nebesa... uzdiže snagu Pomazanika svoga! (usp. 1 Sam 2, 4-10; usp. i Ps 147, 5s)

Vjerski shvaćena poniznost i siromaštvo bijahu vrhunski ideal u nekim krugovima *judeokršćana* u Jeruzalemu gdje se prva kr-

šćanska zajednica i nazivala *siromasima Jahvinim* (usp. Gal 2, 10; Rim 15, 26). Istinski su Izrael samo *siromasi* i *neznatni, pobožni* i *pravedni* koji slušaju Božju riječ, prihvaćaju Božju milost, vjerni su Savezu i vjerno žive po volji Božjoj. Oni su istinski sluga Božji kojega Bog *prihvata* (Lk 1, 54); oni su uosobljeni u Mariji kao *službenici Božjoj*.

Marija je prototip poziva svakog kršćanina i poziva Crkve da služi Bogu potpunim predanjem. Mi se ostvarujemo kao učenici Kristovi tako što se kao Marija darujemo Bogu, a preko njega braći ljudima te ga savršeno nasljedujemo. Nasljedovanje Krista danas pretpostavlja, kao i uvijek, silnu ljubav prema Bogu i prema bližnjemu, pobjedu nad vlastitom ljubavi, evanđeosko siromaštvo, molitvu, žrtvu... Konkretni oblici života u kojem se ostvaruje nasljedovanje Krista mora biti u skladu s onim što Duh Božji danas u Crkvi promiče i na što nas poziva papa Franjo. Valja sačuvati slobodu djece Božje sučelice raznim pritisicima, vjerni apostolovoj riječi: „Ne suobličujte se ovomu svijetu, nego se preobrazujte obnavljanjem svoje pameti da možete razabrati što je volja Božja, što li je dobro, Bogu milo, savršeno.“ (Rim 12, 2)

Kao što je uvijek činila kršćanska pobožnost, i mi Presvetoj Djevici preporučujemo teške pojedinačne situacije da ih ona iznese svome Sinu i od njega isprosi da se ublaže i promijene. Ali njoj podastiremo i socijalne prilike, pa i međunarodnu krizu u svojim njezinim uistinu zabrinjavajućim razmjerima bijede, nezaposlenosti, nestašice hrane, trke u naoružavanju, gaženja ljudskih prava, konfliktnih situacija ili opasnosti, bilo da su one djelomične ili opće. Sve to želimo sinovski iznijeti pred njezine *milostive oči* te još jednom u vjeri i nadi ponavljamo drevnu antifonu: „Sveta Bogorodice, ne prezri molbe u kušnjama našim, već nas oslobodi svih opasnosti, o slavna i blagoslovljena Djevice!“

Presveta Marija, naša Majka i Kraljica, da, ona se obraća svome Sinu i govori: „Nema ju više vina!“ (Iv 2, 3), ona slavi Boga Oca jer „silne zbac s prijestolja, a uzvisi nezatne. Gladne napuni dobrima, a bogate otpusti prazne!“ (Lk 1, 52s) Njezina se majčinska skrb brine za osobne i društvene vidove života na zemlji. Koje li utjehe!

Snimio Franjo Sušac

Marija je prototip poziva svakog kršćanina i poziva Crkve da služi Bogu potpunim predanjem. Mi se ostvarujemo kao učenici Kristovi tako što se kao Marija darujemo Bogu, a preko njega braći ljudima te ga savršeno nasljedujemo. Nasljedovanje Krista danas pretpostavlja, kao i uvijek, silnu ljubav prema Bogu i prema bližnjemu, pobjedu nad vlastitom ljubavi, evanđeosko siromaštvo, molitvu, žrtvu...

Pod križem se događa najveće darivanje

Križevac je i ove godine na svetkovinu Uzvišenja sv. Križa 15. rujna okupio na desetke tisuća vjernika – međugorskih župljana, hodočasnika iz susjednih župa i cijeloga svijeta. Mnogi su od njih danima pješaćili, no žuljevi ih nisu spriječili da dođu na brdo na kojemu su vjernici međugorske župe sa svojim župnikom fra Bernardinom Smoljanom prije osamdeset godina podigli križ. U suslavlju s brojnim svećenicima svetu je Misu predslavio fra Ljubo Kurtović čiju propovijed donosimo.

fra Ljubo Kurtović

Kristovo razapinjanje dogodilo se prije dvije tisuće godina. Svojim svjetlom Krist je obasjao cijeli svijet i svako ljudsko srce. A evanđelist Ivan reče: *Svjetlost je došla na svijet, ali ljudi su više ljubili tamu nego svjetlost jer djela im bijahu zla.* (Iv 3, 19)

Došli smo na Križevac da nas obasja svjetlo Kristova križa i privede nas k istini kako bismo uzljubili svjetlost koja nam dolazi s Kristova križa. Taj križ ne prisiljava, nego poziva poput Majke Marije kroz sve ove godine na ovome mjestu.

Naš život na zemlji odvija se između dva zida: zida rođenja i zida smrti. Tako je i naš duhovni život kao obješen između dva drveta: drva spoznaje dobra i zla i drva Kristova križa. Na prvom drvetu padoše naši praroditelji Adam i Eva, a na drvetu križa Krist nas podiže, otkupi od prokletstva i vječne propasti. To drvo sramote on je pretvorio u drvo naše proslave i pobjede. U časoslovu na Veliki petak molimo: *O Križu blagoslovljeni, svem svijetu ti si ufanje! Ti, nekoć drvo sramotno, a sada vrata nebeska! Na križu spas naš, uzdignut, sve ljude k sebi privlači, a đavo skršen, bez plijena, pobijeden, eto, odlazi. O spase roda ljudskoga, na križu za nas raspeti, iz tvoga boka presvetog nek život svima prostruji.*

Mjesto na kojem se objavila ljubav i slava Božja

Križ, koji je u starini služio kao sredstvo sramote i patnje, Krist je preobrazio u sredstvo spasenja. Danas nam se križ ne pokazuje pod svojim vidikom patnje, tvrde stvarnosti

života, ili kao put kojim nam je nasljedovati Krista, nego ga gledamo pod vidikom slave, kao razlog radosti, a ne žalosti. Kristov križ je mjesto na kojem se objavila ljubav i slava Božja. I zato nisi ti više onaj koji nosiš križ nego je križ onaj koji nosi tebe. To je križ koji te ne pritišće nego te podiže. Gledajući očima vjere, preko križa promatramo Isusa: uskrsloga, proslavljena i radosna na prijestolju Božjem, s Ocem, koji je otro svaku suzu s njegovih očiju te mu dao svu moć na nebu i na zemlji. On nije više u bolnoj agoniji i smrti. Vjerom bismo tako trebali gledati i na vlastite križeve. Jer, samo se očima vjere u Raspetom može prepoznati svemoć Božja.

Dok gledamo u Kristov križ, u njemu prepoznajemo što je Bog bio spreman učiniti za čovjeka. U križu vidimo i što je čovjek bio spreman učiniti Bogu.

Ova naša zemlja u svojoj dugoj povijesti posijana je križevima i patnjom. Puno je križeva, ali samo se jedan križ razlikuje od svih drugih križeva. I zato što postoji taj jedan i jedini križ, svi drugi ljudski križevi imaju smisla.

Danas ne slavimo patnju, nego uskrsloga Krista

Možemo se zapitati odakle dolazi križ? Prepoznajemo da križ ne dolazi od Boga. Križ nije načinio Bog, nego čovjek. Nije Otac nebeski stvorio križ kako bi na njemu uništio čovjeka. Križ ne dolazi s neba, nego iz ljudske ruke. Ali križ nije cilj. Ne bi imao smisla da nema uskrsnuća.

Mi ovdje i danas ne slavimo patnju, ni križ ni smrt, nego proslavljen, uzvišen križ.

Slavimo uskrsloga Krista, pobjednika nad đavlom, smrću, zlom i nad svime što razara tvoj i moj život.

Danas i mi s apostolima želimo zamoliti Isusa: *Učitelju, nauči nas moliti...* Nauči nas živjeti. Učitelju, nauči nas gubiti, umirati kako bismo mogli živjeti s tobom, ne samo poslije smrti nego već danas u svojoj svakodnevnici po zakonima tvoga života, a ne po zakonima svijeta koji zavodi, privlači i donosi prazninu i smrt.

Istinski gubitnici

Znamo koji su zakoni svijeta: imati, imati sve više, ugrabiti za sebe, posjedovati, a onda se ugušiti od viška posjedovanja i stvari. Zakon života je drukčiji: darovati, ne samo stvari nego sebe, svoj život. Isus nam je to pokazao na križu u najstrašnijim trenucima poniženja. Dok pod njegovim križem vojnici razdiru njegove haljine nastojeći se okoristiti, ugrabiti za sebe, Isus daruje sebe. Isus spaja. U ljubavi spaja ljubljena učenika i svoju Majku. Uvijek će biti onih koji žele razdirati i dijeliti ljude, koji tako lako zadiru u međuljudske odnose. Uvijek će biti onih koji se žele okoristiti onim što ostaje od onih koji odlaze. Uvijek će biti onih koji kockom žele dobiti više od drugih, poput vojnika pod Isusovim križem. To su istinski gubitnici života. To su prazni i izgubljeni ljudi koji nisu prošli ništa vrjednije od onoga što samo očima mogu vidjeti.

Ako čovjek nema ništa ili nikoga za koga bi dao svoj život, onda takav život nije vrijedan življenja. Isus nas je tome učio: *Ako pše-*

Ova naša zemlja u svojoj dugoj povijesti posijana je križevima i patnjom. Puno je križeva, ali samo se jedan križ razlikuje od svih drugih križeva. I zato što postoji taj jedan i jedini križ, svi drugi ljudski križevi imaju smisla.

nično zrno pavši na zemlju ne umre, ostaje samo, ako li umre, donosi obilat rod. Taj se zakon ne odnosi samo na tjelesnu smrt nego na svakidašnji život, na svakodnevne međuljudske odnose. Potrebna su nam svakodnevna umiranja prije konačne smrti da bismo mogli živjeti.

Križ i uskrsnuće dvije su strane istoga Života

Abraham biva pozvan napustiti sigurnost očeva doma i uputiti se u nepoznato kamo ga Bog zove, uči nas Biblija. Izraelski narod mora proći kroz pustinju i neizbježne kušnje. Tako i ti i ja. Ako nismo spremni riskirati i poći s Bogom u nepoznato, ne možemo se ni razvijati ni rasti, nego moramo istrunuti.

Naš nas Gospodin uči: *Tko god bude nastojao život svoj sačuvati, izgubit će ga; a tko ga izgubi, živa će ga sačuvati.* (Lk 17, 33) Zato je uistinu prava smrt odbiti rizik života s Bogom. Oni koji žele „zadržati“ ili „sačuvati“ svoj život po svaku cijenu, oni koji se slijepe po drže onoga što već posjeduju, u opasnosti su da ne shvate ništa od istinskoga života. Kristov nam križ otkriva način umiranja koji ne proturječi logici života. U Kristovoj

patnji shvaćamo da su križ i uskrsnuće dvije strane jedne te iste Ljubavi, jednoga te istoga Života.

Toj nas logici evanđelja na poseban način na ovome mjestu kroz svoja ukazanja i poruke uči Djevica Marija. Ona je bila spremna poći za Božjom riječju. Ona je bila spremna založiti i riskirati vlastiti život oslanjajući se na Božju riječ. Zato je postala Majkom svih naroda i naraštaja.

Isus pod križem svoju Majku daruje Crkvi

Pokušajmo se u mislima vratiti dvije tisuće godina unatrag ili, još bolje, oživimo vjeron riječi Kristove s križa: *Evo ti majke!* Mi danas stojimo pred križem. Mi danas čujemo te riječi. Tebi i meni danas Isus govori: *Evo ti Majke!* Evanđelje ne imenuje učenika kojemu se Isus obraća. Ne imenuje ga s namjerom da svatko od nas može ući u taj lik učenika kojega je Isus ljubio. Svatko ima pravo iskusiti prihvaćenost, oprostjenje i ljubav Onoga koji visi na drvetu križa. Isusu je na križu sve oduzeto. Sve je izgubio. Gol i siromašan došao je na zemlju, gol i siromašan odlazi s ove zemlje.

U trenucima najveće nemoći i bijede doživljavamo najveće darivanje. Znak je to da sve ono što Bog jest čovjeku daruje do kraja. Tu podno križa događa se najveće darivanje. Tu pod križem Isus svoju Majku daruje Crkvi, daruje ju nama. Darovana je tebi i meni. Iz evanđelja znamo da ju je ljubljenu učenik primio u svoju kuću, u svoj život i, još više, u svoje srce.

Ovdje pod križem mjesto je Božje prisutnosti. Ovdje pod križem odzvanja riječ Krista rassetoga: *Evo ti majke!* Odzvanja li u meni ta riječ? Kako je primam? Što mi ta riječ znači? Upućena je meni. Meni se Krist obraća. Imaj želju primiti ju srcem i životom.

Hodočasničko mjesto Međugorje na poseban je način „natopljeno“ prisutnošću nebeske Majke Marije. Ona nas je ovamo privukla, podno križa svoga Sina. Ona čezne da je kao apostol Ivan primimo u svoje srce kako bismo iskusili milost i oprostjenje njezina Sina na križu. Zato nam je govorila: *Draga djeco, za ove dane, dok slavite radosno križ, želim da i za vas križ bude radost. Napose, draga djeco, molite da možete prihvatiti bolest i patnju s ljubavlju, kako ih je Isus prihvatio. Samo tako ću vam moći s radošću udijeliti milosti i ozdravljenja koja mi Isus dopusti.*

Marija je do savršenstva naučila mudrost križa

Djevica Marija ovdje nas više od 32 godine uči, poziva i govori: *Draga djeco, molite se pred križem.* Govori nam ona koja je stajala podno Kristova križa i koja najbolje poznaje snagu križa svoga Sina.

Nakon što je Ivana povjerio Mariji i Mariju Ivanu, Isus kaže: *Dovršeno je!* Kao da je htio reći da je Marijino majčinstvo bilo u Božjem planu za spasenje čovječanstva i da On sam nije mogao uzici Ocu dok nije sve ispunio. Marija je posljednji dar koji nam je Bog dao, baš kao kad otac obitelji koji odlazi na put govori okupljenoj djeci: „U mojoj odsutnosti slušajte majku. Činite sve ono što vam ona kaže.“ Marija je mogla stajati podno križa proživljavajući strašnu bol i na neki je način umirala zajedno sa svojim sinom Isusom. Sve je to mogla jer je do savršenstva naučila mudrost križa, jer je vjerovala u uskrsnuće, u pobjedu života nad smrću i ljubavi nad mržnjom.

Vjerovala je i nadala se i pred strašnim porazom i neuspjehom koji je proživio njezin Sin. Nije sumnjala u Božju svemoć. Zbog toga, onaj tko se povjeri Mariji u najtragičnijim i najstrašnijim nesrećama koje ga mogu pogoditi u životu, nikad nije očajan jer je Ona ta koja svjedoči uskrsnuće, pobjedu života. Neka se ta pobjeda dogodi i u nama. Amen.

Snimio Franjo Sušac

Sveta Misa – srce i duša naše vjere, srce svijeta i sunce spasa (XVI.)

Isus je ustanovio Euharistiju na Veliki četvrtak kad je uzeo kruh te rekao: „Ovo je moje tijelo koje se predaje za vas!“ Uzevši čašu vina, rekao je: „Ovo je kalež moje krvi koja se proljeva za vas i za sve ljude na oprostjenje grijeha!“ Apostolima je rekao: „Ovo činite meni na spomen!“ Time je Isus ustanovio svećenički red. Dakle, da nema biskupa i svećenika, ne bismo imali svete Mise, svete pričesti i Isusa u svetohraništima.

fra Petar Ljubičić

„Božanski Spasitelj, kojega je Otac posvetio i poslao na svijet, učinio je preko svojih apostola dionicima svoga posvećenja i poslanstva njihove nasljednike, to jest biskupe, koji su zakonito povjerali, u različnom stupnju, dužnost svoje službe različitim osobama u Crkvi. Zadatak njihove službe predan je u nižem stupnju prezbiterima – svećenicima: oni su uspostavljeni u red prezbitera da bi bili suradnici biskupskoga reda, kako bi se pravilno izvršavalo apostolsko poslanje povjerenom od Krista.“ (KKC 1562)

Recimo nešto i o onima koji nam daruju Isusa

Tko je zapravo svećenik? On je prije svega „čovjek Božji“. Njega je Bog pozvao da nastavi djelo za koje je Isus Krist rođen, umro na križu i uskrsnuo. Polaganjem biskupovih ruku na glavu, uz posebnu posvetnu molitvu kojom se od Boga traži izlivanje Duha Svetoga i Njegovih darova prikladnih za službu za koju se kandidat redi, ređenik postaje svećenikom. Tako ređenik prima sakrament svetoga reda. Svetim redom svećenik dobiva uzvišeno poslanje naviještanja evanđelja sve do nakraj Zemlje.

„Svaki se svećenik izabire iz ljudi i postavlja se na službu ljudima s obzirom na ono što se tiče Boga, da prinosi i darove i žrtve za grijeh.“ (Heb 5, 1-2) Svaki je svećenik pozvan da živi poput Isusa Krista u djevičanstvu, siromaštvu i potpunu predanju Bogu. On je zapravo službenik Isusa Krista. Svaki bi svećenik trebao biti svjestan da nema ništa ljepše ni uzvišenije, bolje ili svetije od naviještanja radosne vijesti spasenja. Svećenik Kristovim sakramentima krijepe umorne i opterećene na životnome putu.

Poznato nam je da sveti Franjo Asiški nije želio postati svećenikom jer se za to veliko poslanje smatrao nedostojnim. Iznimno je častio svećenike i u njima gledao svoga „Gospodina“, „Sina Božjega“. Njegova ljubav prema Euharistiji stapala se s ljubavlju prema svećeniku, a

posebno je častio svećenikove ruke koje je uvijek znao poljubiti klečeći s velikom pobožnošću. Čak je znao poljupcima obasuti njihove noge i tragove koje su ostavili u prolazu.

„O koje li dostojanstvo svećenikovo“, uzviknuo bi sveti Augustin, „u čijim rukama Sin Božji postaje tijelom kao u utrobi Blažene Djevice Marije!“ A sveti Župnik Arški rekao je: „Mnogo se časte predmeti koji su donošeni u Loreto, posude Blažene Djevice Marije i malenoga Isusa, ali prsti svećenikovi, koji su se dotakli Isusova tijela i koji su bili uronjeni u kalež gdje bijaše krv Kristova, mnogo više su čašćenja vrijedni.“

Možda još nikada nismo o tome razmišljali, ali nam primjeri svetaca to potvrđuju. Katarina Vannini u ekstazi je gledala anđele koji su tijekom svete Mise kružili oko svećenika i koji su mu pri podizanju svete hostije i kaleža tijekom pretvorbe podupirali ruke.

Iz toga se može zaključiti s kolikom je pobožnošću Katarina ljubila ruke svećenikove.

Sveta Hedviga, vojvotkinja, svakodnevno je nazočila svim slavjenim svetim Misama u dvorskoj kapeli, a svim svećenicima, koji slaviše svetu Misu, uvijek bi iskazivala svoju veliku zahvalnost i poštovanje. Pozivala bi ih k sebi i lijepo gostila. Često je znala kazati: „Blažen onaj koji s neba spusti Isusa i koji mi ga dariva.“

Sveti Paškal Baylonski bio je samostanski vratar. Kad bi na vrata došao svećenik, bacio bi se na koljena i s velikom bi mu pobožnošću poljubio obje ruke. O njemu se i o svetom Franji govorilo da su bili veliki „štovatelji posvećenih ruku svećenika“. Paškal je tvrdio da svećeničke ruke mogu otkloniti svako zlo i sve ispuniti blagodatima jer su to ruke kojima se Isus služi. Blagotvorno bijaše vidjeti kako je sveti otac Pio nekim sveće-

nicima pokušavao ljubazno poljubiti ruke – dohvatio bi ih posve iznenadno.

Poznato nam je da je ovakve geste poštovanja Bog često nagradio pravim čudesima. U životopisu svetoga Ambrozija čitamo kako mu jednoga dana odmah nakon svete Mise dovedoše sakatu ženu koja mu htjede poljubiti ruke. Jadnica je imala veliko pouzdanje u njegove ruke koje su maloprije držale tijelo Kristovo i, zaista, žena u tren oka ozdravi.

Slično se dogodilo u Beneventu jednoj gospođi koja petnaest godina bijaše oduzeta. Zamolila je papu Lava IX. da joj dopusti napiti se vode kojom si je on tijekom svete Mise prao ruke. Papa je uslišao bolesnicinu poniznu prošnju kao što je Isus uslišao molitvu žene Kanaanke „jer i psići jedu mrvice što padaju sa stola njihovih gospodara“ (Mt 15, 27). I ta žena također ozdravi istoga trenutka.

Učimo od svetaca

Svetci nam mogu biti uzori u svemu. Oni su željeli samo Isusovo priznanje. Bili su osvjeđeni vjernici, ljudi žive vjere i potpuna pouzdanja u Njega. Sve što su radili, radili su iz ljubavi i žive vjere. Za njih svećenik nije bio ništa manji od Isusa. Tako će sveti Franjo reći: „U svećenicima gledam Sina Božjega“, a Arški je župnik govorio: „Svaki put kad ugledate svećenika, mislite na Isusa.“ Dok bi sveta Magdalena Pacijska pričala o nekom svećeniku, znala je reći: „Taj Isus.“

Sveta Katarina Sijenska i sveta Terezija od Djeteta Isusa iz velikoga su strahopoštovanja cjelivala pod kojim bi svećenik prošao. Sveta Veronika Giuliani išla je još dalje.

Jednoga je dana vidjela kako svećenik uza samostanske stube nosi bolesnicima Presveto. Svetica je kleknula na najnižu stubu i dalje se na koljenima penjala stubu po stubu i pritom ljubila svaku stubu ovlaživši ju suzama. To je ljubav!

„Kada bih susreo svećenika i anđela zajedno“, reče sveti Župnik Arški, „najprije bih pozdravio svećenika, a tek onda anđela. Kad ne bi bilo svećenika, ništa ne bi vrijedilo muka i smrt Isusova. Čemu služi riznica ako je nitko ne otvara? Svećenik ima ključeve nebeskoga blaga.“ Po kome Isus dolazi u bijelu hostiju? Tko Isusa polaže u naša svetohraništa? Tko nam dariva Isusa? Po kome Bog čisti naše duše u svetoj ispovijedi da bismo bili dostojni primiti Isusa? Svećenik, jedino svećenik.

Prije nekoliko godina u Bretagni je stari župnik ležao na umoru. Na samrti se nalazio i čovjek iz njegove župe koji se bio udaljio od Boga i Crkve. Jadan župnik bio je iznimno tužan što se nije više mogao micati te posla kapelana da ga podsjeti na obećanje kako ne će umrijeti bez svetih sakramenata. „Da, obećao sam, ali ne Vama, nego župniku“, reče bolesnik. Kapelan je prenio njegov odgovor župniku koji je znao da mu preostaje još samo nekoliko sati života pa naredi da ga odnesu u grješnikovu kuću. Tamo je saslušao njegovu ispovijed i darovao mu Isusa, a onda reče: „Do viđenja u nebu!“ Potom na nosilima odvedoše hrabra svećenika natrag u župni dvor.

Stigavši, svukoše s njega pokrivač, ali se svećenik više nije micao – bio je mrtav. Svećenici su „životodavaoci“ (darovatelji života), posrednici spasenja između Isusa i ljudi. Tamo gdje nema svećenika, polako nestaje i vjere i vjernika. Poštujemo svećenike, budimo im zahvalni jer nam oni darivaju Isusa. Molimo za njih da dostojno vrše svoju uzvišenu i tešku zadaću koju im je Isus povjerio.

Sveti Nikolaus von Flüe, poznati švicarski svetac, znao je reći onima koji su prigovarali svećenicima: „A ti, koliko puta si ti molio za svete svećenike? Reci što si učinio da Crkva dobije nova duhovna zvanja?“ Jedna se duhovna kći oca Pija potužila u ispovijedi da je kritizirala nekoliko svećenika jer joj se njihovo ponašanje činilo neispravnim. Tada ju sveti otac Pio energično ukori: „Bolje bi bilo za njih moliti nego ih koriti!“ Poput Karla Giacinta uvijek se molimo Gospi za svećenika kojega vidimo iza oltara: „O draga Majko, posudi ovom svećeniku svoje srce kako bi dostojno slavio ovu svetu Misu.“

Kao što je Marija čovječanstvu darovala Isusa, tako ga svećenik nama daruje u svetoj pričesti. Stoga sveti Bonaventura pravo govori kada kaže da svaki svećenik za oltarom treba postati posve sličan Mariji jer, „kao što nam je po Njoj darovano presveto tijelo Nje-

govo, tako isto mora biti žrtvovan po Njezinim rukama“.

Sveti Leopold o Euharistiji

Dana 11. travnja 1937. zapisane su ove Leopoldove misli: „Mi vjernici imamo u rukama sredstvo beskrajnne vrijednosti, beskrajnne snage. Naš Gospodin Isus Krist, dok sjedi o desnici Božjoj kao apsolutni Gospodar svega stvorenoga, također sada posreduje za nas ukoliko Njegovi služitelji i drugi vjernici slave i prisustvuju svetim otajstvima svete Mise. Budući da je Božanska Žrtva koja se prinosi beskrajna, nikad ne će stvar za koju se moli biti tako velika kako je velika prinesena Žrtva. Dakle, moramo imati svu moguću širinu srca dok slavimo ili prisustvujemo sv. Misi. Kroz sva dvadeset i četiri sata u danu prikazuje se sv. Misa; dakle Isusovo Srce, Njegova ljubav, svakoga trenutka kuca za nas; prema tome, dozivaj ću sebi Njega u svijest.“

„U Vašem dragom pismu napomenuli ste svoje križeve. Sigurno, gospodine, križeva nikada ne manjka u čovječjem životu. Ali mi imamo svetu Misu i znamo ujedno da se upravo kad slavimo sveta otajstva, zbiva velika činjenica koju spominje sv. Pavao: 'Christus Dominus semper vivit, et interpellat pro nobis', tj. Krist Gospodin stalno živi i zagovara nas (Hebr 9, 24).“

Marko Marulić, otac hrvatske književnosti, kaže: „Euharistija je lijek kojim se liječe duše ranjene slabošću, grijehom i smrću.“ Euharistija je melem-lijek koji se stavlja na ranu nakon kirurškoga zahvata s kojim se može usporediti sv. ispovijed.

Euharistija je također spasonosna gozba Kristova na koju nas On zove nudeći nam hranu koju je sam pripremio. Ta je hrana tijelo i krv Njegova; ta je hrana On koji je kruh za život svijeta. Sveto pismo i govori da Bog daje hranu štovateljima svojim, onima koji ga vole. Euharistija je i žrtva, ona ista žrtva koju je Krist prinio na križu za sve ljude.

Obratio se po svetoj hostiji

Veliki obraćenik, pobožni svećenik i kasnije biskup Niels Stensen (1636. – 1686.) u svojim je mladim danima, još kao kalvinist, promatrao tijelovsku procesiju. Nije se mogao nagle dati tog sjaja i vjere pobožnih vjernika. U tom trenutku u njegovoj se duši rodila misao: „Ili je ta hostija običan kruh te su u tom slučaju svi oni koji je toliko časte obične lude ili je, naprotiv, u njoj prisutan sam Isus Krist; ako je tako, zašto Ga ja ne štujem niti častim?“ Ta ga je misao toliko zaokupljala da je konačno 7. studenoga 1667. stupio u krilo Katoličke Crkve. Postao je revan svećenik i veliki biskup dijaspore u Njemačkoj. Čitav je svoj život posvetio Isusu – hostiji (*Verbum Dei*, 1964., br. 8).

Snimio Franjo Sušac

Godina vjere – Gospine poruke o vjeri

„Draga djeco! U ovom vremenu sve vas pozivam da molite za dolazak Duha Svetoga na svako kršteno stvorenje, kako bi vas Duh Sveti sve obnovio i poveo na put svjedočenja vaše vjere, vas i sve one koji su daleko od Boga i njegove ljubavi. Ja sam s vama i zagovaram za vas pred Svevišnjim. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.” (25. svibnja 2009.)

„Draga djeco! I danas vam nosim svoj blagoslov i sve vas blagoslivljam i pozivam da rastete na ovom putu koji je Bog preko mene počeo za vaše spasenje. Molite, postite i radosno svjedočite svoju vjeru, dječice, i neka vaše srce uvijek bude ispunjeno molitvom. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.” (25. listopada 2009.)

„Draga djeco! U ovom milosnom vremenu sve vas pozivam da obnovite molitvu u svojim obiteljima. Pripremite se s radošću za Isusov dolazak. Dječice, neka vaša srca budu čista i ugodna kako bi ljubav i toplina potekli preko vas u svako srce koje je daleko od njegove ljubavi. Dječice, budite moje ispružene ruke, ruke ljubavi za sve koji su se izgubili, koji nemaju više vjere i nade. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.” (25. studenoga 2009.)

„Draga djeco! Neka vam ovo vrijeme bude vrijeme osobne molitve kako bi u vašim srcima raslo sjeme vjere, i neka izraste u radosno svjedočenje drugima. Ja sam s vama i sve vas želim potaknuti: rasti i radujte se u Gospodinu koji vas je stvorio. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.” (25. siječnja 2010.)

„Draga djeco! Danas sam s vama i sve vas blagoslivljam svojim majčinskim blagoslovom mira i potičem vas da još više živite svoj vjerski život, jer ste još slabi i niste ponizni. Potičem vas, dječice, da manje govorite, a više radite na svojem osobnom obraćenju kako bi vaše svjedočenje bilo plodno. I neka vaš život bude neprestana molitva. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.” (25. rujna 2010.)

Marija je živjela iz vjere kao i mi

Kako bih rado bila svećenik da mogu samo propovijedati o Presvetoj Djevici! Jedan jedini put dostajao bi mi kazati sve što o tome osobno mislim.

Ponajprije bih kazala kako malo toga znamo o njezinu životu. Ne bi se smjelo ništa govoriti što je po sebi nevjerovatno i o čemu ništa ne znamo; tako primjerice, da je Presveta Djevica s tri godine kao posve mala djevojčica prikazana u hramu da se posveti Bogu, srca prepuna goruće ljubavi i uzvišenih osjećaja. Možda je ona posve jednostavno, iz poslušnosti prema svojim roditeljima išla u hram... Ako bi mi se neka propovijed o Presvetoj Djevici trebala sviđati te mi bila od koristi, onda moram moći promatrati njezin stvaran, zbiljski život, a ne nekakav zamišljen ili pretpostavljen Marijin život. Zacijelo, njezin je stvaran život bio krajnje jednostavan. Međutim, taj se život izdiže u nekakve sfere, a morao bi nas poticati na nasljedovanje. Trebali bismo istaći njezine krjeposti, do kraja naglašavati da je i ona kao i mi, živjela iz vjere, te navoditi za to dokaze iz samih evanđelja, gdje se veli: *Oni naprosto nisu shvatili što je time htio reći (Lk 2,50) ili, pak, drugo mjesto, ništa manje zagonetno, tajanstveno: Otac njegov i mati njegova divili su se riječima koje su izgovorene o Isusu (Lk 2, 33).* To čuđenje pretpostavlja stanovito iznenađenje, zar ne?

Znano nam je da je Presveta Djevica Kraljica neba i zemlje, ali je ona više Majka nego Kraljica. Ne smije se govoriti da ona na temelju svojih povlastica nadmašuje u slavi sve svete kao što sunce za svoga izlaska zasjenjuje sve druge zvijezde. To bi bilo neobično! Majka koja osporava svojoj djeci slavu!? Naprotiv, ja mislim da upravo Marija snažno ističe sjaj Božjih izabranika i svetaca. S pravom se govori o njezinim povlasticama, ali to ne smije biti ono jedino o čemu se govori... Tko zna, ne će li netko osjećati spram takva nadmoćna stvorenja stanovitu odbojnost te reći u sebi: *Ako je tomu tako, onda ću ja, prema svojim mogućnostima, sjati u nekom skrivenom zakutku.*

Ono u čemu je Presveta Djevica ispred nas jest da ona nije mogla zgriješiti, da je bila slobodna od istočnoga grijeha. U protivnom su njezine šanse bile daleko manje od naših. Naime, ona nije imala nikakvu Presvetu Djevicu koju bi mogla ljubiti kao mi. A upravo je ljubav za nas tako velika dodatna utjeha.

*Sv. Terezija od Djeteta Isusa, karmelićanka, crkvena učiteljica
Njezini posljednji razgovori, 21. kolovoza 1897.*

Vicka Ivanković – Mijatović 2/4

Gospa kaže: Svi vi u obiteljima imate saksiju s cvijećem. Ako svaki dan u taj cvijet stavite dvije-tri kapi vode, vidite kako raste, razvija se, i dođe jedna lijepa ruža. Tako je i s našim srcem. Ako svaki dan u svoje srce stavimo dvije-tri riječi molitve, ono raste, razvija se i daje cvijet. Ako dva-tri dana u saksiju ne stavimo vode, vidimo kako cvijet nestaje kao da nikad nije ni postojao. Gospa kaže da, kada dođe vrijeme za molitvu, često puta mislimo: umoran sam, sutra ću! Dođe sutra i prekositra, i tako svaki dan svoju molitvu udaljavamo od sebe, i u naše srce ulazi sve ono što dolazi s one loše strane. Gospa kaže, kako cvijet ne može živjeti bez vode, tako i mi ne možemo bez milosti Božje. I kaže, molitva srca se nikad ne može naučiti i nastudirati. Molitvu srca jedino možemo živjeti, iz dana u dan ići jedan korak naprijed.

Kad Gospa preporučuje post, od osoba koje su bolesne ne traži da poste o kruhu i vodi, nego da se taj dan odriču nečega što im je najdraže. Za osobe koje su zdrave, a kažu da ne mogu postiti, da ih boli glava, da im se manta, Gospa kaže, ako mi činimo post iz ljubavi prema Isusu i njoj, onda ne će biti nikakvih problema. Jedino što fali je naša čvrsta volja.

Što je supružnicima važnije: materijalno ili duhovno?

O vrijednostima koje bi supružnici trebali njegovati u svome odnosu razmišljamo s fra Slavkom Barbarićem

Željati da nam bude bolje i ugodnije prirodna je čovjekova želja. Upravo se tu, međutim, često događa da se nebitnom ili manje bitnom daje mnogo vremena i prostora na štetu bitnoga.

„Danas su čovjek pojedinac i obitelj u opasnosti da neprestano nastoje oko poboljšanja uvjeta života ulažući sve snage, stječući potrebne materijalne stvari za život, a da u svemu tome zaborave na ono bitno – na ljubav jednih prema drugima. Bez ljubavi se ne može stvoriti ugodne uvjete za život, iskustvo nam to neprestano potvrđuje, jer se i pojedinac i obitelj uništavaju upravo kad imaju dovoljno i raspoložu viškom, ako u svome srcu nemaju ljubavi koja je uvjet međusobnog poštivanja, poslušnosti, mira i radosti.“

Zbog čega se događaju rastave? Zbog manjka materijalnih stvari ili zbog manjka duhovne izgradnje?

„Kad razgovaramo s muževima i ženama koji su odvajanjem ili rastavom uništili svoju bračnu zajednicu, ili kad razgovaramo s mladima koji su pobjegli iz obitelji, razlozi su uvijek isti: Ne osjećam se više dobro; nije mi lijepo s njim ili s njom ili s njima. Osobno ne poznajem slučaj da se rastava dogodila zato što nije bilo dovoljno materijalnih sredstava. Nitko ne poriče da nam materijalne stvari nisu potrebne, ali je sve jasnije da nisu samo one dovoljne za sretno zajedništvo. Ono se temelji na duhovnim vrijednostima, te stoga na njima treba raditi.“

Međugorje je u mom srcu i u nj mogu doći kad god poželim

Za mene su dvije ključne poruke Međugorja: prva je ta da Bog postoji, a druga da je samo u Bogu mir. Instrument tog mira je naša Gospa!

Priredila Vedrana Vidović

Vlč. Liam Lawton, poznati irski glazbenik, jedan je od prvih sudionika međugorskog Festivala mladih. Mjesec dana prije ovogodišnjega molitvenog susreta mladih ponovno je boravio u Međugorju te smo iskoristili tu priliku za razgovor o njegovim iskustvima.

Velečasni Liame, kad ste zaređeni za svećenika?

– Rođen sam i odrastao u katoličkoj obitelji, a 1984. sam zaređen za svećenika. Kratko poslije završena sjemeništa u jednim sam novinama pročitao kratak tekst o ukazanjima Kraljice Mira u Međugorju. Uz tekst je bila i fotografija vidjelaca. Dok sam to čitao, nešto me snažno dirnulo, ali novine žive jedan dan pa sam to uskoro zaboravio i dugo ništa nisam čuo o Međugorju. Dvije godine nakon toga hodao sam ulicom u Dublinu i tom prilikom susreo par koji me zamijenio za moga brata blizanca. Kad sam im objasnio da su se zabunili, da nisam moj brat, rekli su mi da su upravo mene tražili i da bi me željeli odvesti u Međugorje. U prvi se mah nisam sjetio o čemu je riječ, ali kad su mi objasnili da je riječ o mjestu u kojemu se ukazala Gospa, sjetio sam se one fotografije i teksta koji sam pročitao dvije godine ranije.

I prihvatili ste njihov prijedlog?

– Odmah sam pristao. U Međugorje smo došli preko Splita. Toliko je toga čega se

Hvala Bogu, moj me je povratak u Međugorje utvrdio u vjeri da je samo Bog onaj koji može dati mir. Sada molim ne za to da budem najbolji glazbenik, nego da budem ono što Bog želi da budem.

sjećam iz tih svojih prvih dana ovdje. Bilo je prekrasno, bilo je toliko toga što treba upiti. Nazočio sam ukazanjima i plakao, a suze je bilo nemoguće zaustaviti. To su bile suze ozdravljenja. Sjećam se svećenika od osamdesetak godina koji je za vrijeme ukazanja stajao iza mene. Nakon što je ukazanje završilo, on mi je pristupio da vidi jesam li dobro jer je vidio kako plačem, a vidio sam da je i on plakao. Zauvijek ću se sjećati riječi koje mi je rekao: „Volio bih da imam godina koliko ti pa da u svom životu i svećeništvu imam ovakvu priču kao što je Međugorje.“

Što Vas se za prvoga hodočašća naj-snažnije dojmilo?

– Za moga prvog hodočašća u Međugorje naj-snažnije me se dojmila prekrasna, jednostavna i snažna vjera ljudi koji ovdje žive. Dojmila me se ta vjera pogotovo što dolazim iz sredine u kojoj se takva vjera počela gubiti.

Potječete iz obitelji glazbenika?

– Da, dolazim iz obitelji glazbenika i mislio sam da kad postanem svećenik moram zatvoriti vrata glazbi. Kad sam za vikend dolazio doma i gledao braću kako idu van svirati i pjevati, bio sam tužan što i ja ne idem.

Kako se dogodio Vaš prvi nastup u Međugorju?

– Jedne večeri u Međugorju otišao sam na ispovijed k fra Slavku Barbariću. Dotad ga nisam poznao niti sam išta znao o njemu. I dok sam se u ispovjedaonici u crkvi ispovijedao, oči su mi postale crvene od suza. Nakon ispovijedi razmišljao sam hoću li takav moći na oltar i suslaviti Misu, ta svatko će vidjeti moje uplakano lice. Ipak sam otišao i stao u kut iza kipa sv. Jakova. Jedino je to mjesto bilo slobodno. U tom sam trenutku shvatio da mi je Bog pomogao jer se na tom mjestu moje uplakano lice nije vidjelo.

Nakon pričesti na oltar je došao fra Slavko i nekoga tražio. Kad je među brojnim svećenicima prstom pokazao na me, pomislio sam: „Bože, što sam učinio? Što se dogodilo?“ Tada mi je fra Slavko rekao da ću večeras pjevati za Gospu. „Ja?“ upitao sam iznenađeno. „Da, ti“, rekao je i izveo me van. Dok sam pjevao, gledao sam mnoge žene kako plaču pa sam pomislio da tako loše pjevam. Nakon toga fra Slavko me često molio da pjevam, a za vrijeme klanjanja Presvetom Oltarskom Sakramentu on bi molio, a ja bih pjevao. To je bio početak klanjanja kakvo danas imamo u Međugorju. Nakon toga nastao sam se vraćati u ovo Gospino mjesto.

Moram vam reći i to da dok sam se sakriovao iza kipa sv. Jakova na oltaru, u sebi sam čuo prekrasni nježan glas koji mi je rekao: „Ne boj se, ja ću te upotrijebiti!“ Nakon toga fra Slavko je došao do mene.

Dotad se i niste bavili glazbom, posebno skladanjem?

– Do tog događaja nikada nisam ni pokušao skladati, ali sam nakon toga to počeo redovito činiti i do danas sam nastupio u najglasovitijim glazbenim dvoranama u cijelome svijetu.

Radili ste i na pokretanju molitvenog susreta mladih?

– Fra Slavko me upoznao s Ernestom Williamsom, koji se također nalazio na hodočašću, nakon čega smo se nastavili družiti. Ernest je sanjao o tome da se mladi ljudi okupe i da su skupa oko Gospe. Fra Slavko mi je rekao da taj mladi dečko iz Engleske ima neku ideju pa neka ja s njime o tome razgovaram. Tada smo nas dvojica razgovarali o susretu mladih. Rekao sam mu da ću se ja pobrinuti za glazbu, a neka on brine o svemu ostalome.

Mislim da je to bilo 1989., nalazili smo se na Brdu ukazanja. Gospa je za ukazanja rekla da želi godinu posvećenu mladima. Kad smo se vratili s Brda, u ponoć smo na vanjskom oltaru, zapravo na betonskom temelju, slavili sv. Misu. Sljedeće smo godine

U Međugorje sam, zahvaljujući dobrim ljudima, hodočastio u njegovim začetcima, a biti u Međugorju tih prvih dana i rasti s njime nešto je neopisivo. Danas mi mnogi od tih ljudi nedostaju, ali shvaćam da je ono u mom srcu i da u nj mogu doći kad god poželim.

počeli okupljati ljude iz različitih zemalja. Ideja je bila da okupimo mlade odgovorne ljude različitih nacionalnosti. Ustajali smo u dva po ponoći jer smo morali mnogo toga organizirati. Moja je zadaća bila okupiti predstavnike iz raznih zemalja. Zatim smo izabrali jednu pjesmu i dali ju skupinama za uvježbavanje. Tako je sve počelo. Ja sam pjevao na različitim jezicima, a fra Slavko je molio nakon čega su uslijedili trenutici tišine pa opet glazba. Vjerujem da naša liturgija funkcionira tako da iz molitve dolazi pjesma, a iz pjesme tišina, a onda nas tišina opet vodi molitvi. To se u Međugorju prakticira svakodnevno.

Taj prvi Festival mladih bio je fantastičan, bilo je vruće, ali su ljudi dolazili i svjedočili. Svako jutro svjedočio je i jedan od vidjelaca. Milona je prevodila fra Slavkove riječi, a tu je bio i fra Jozo. Za tog prvog susreta svi smo otišli u Tihaljinu do fra Joze, što je bilo nešto nevjerojatno. Festival je završio Misom na Križevcu u svanuće. Sjećam se da smo tom prigodom svi blagovali kruh koji smo ponijeli sa sobom.

Plodovi prvog međugorskog Festivala mladih osjetili su se i u svijetu?

– Naravno, to je bio početak međugorskog Festivala mladih, ali je to bio i početak velikoga pothvata Youth 2000. – Mladi 2000. Ono što je bitno jest da su mladi na povratku iz Međugorja u svojoj sredini pokušavali oživjeti isti program: ispovijedati se, moliti pred Presvetim, pjevati i slaviti sv. Misu. Nakon prvoga međugorskog Festivala mladih bio sam pozivan u različite zemlje na molitvene susrete koje su organizirali. Prvi posjet bio je Dallasu u Texasu gdje je jedna žena, nakon iskustva koje je ponijela iz Međugorja, organizirala susret. Potom sam bio na festivalima u Irskoj, u Škotskoj, u Engleskoj... Tako je Mladež 2000. postala velika, a Festival mladih sam je po sebi postao nešto veliko.

Dugo godina niste dolazili?

– Prošlo je točno jedanaest godina da nisam dolazio i kad sam, nakon tolike stanke prije tri godine ponovno došao, prvo

mjesto na koje sam otišao bio je fra Slavkov grob na kojem sam molio i dugo, dugo plakao. Nešto prije nego je umro, fra Slavko me jednu večer nazvao i pitao mogu li s njime otići u Ameriku na molitvene susrete. Na žalost, tada sam bio prezauzet i nisam mogao otići i sad mi je zbog toga tako žao. Još uvijek ovdje osjećam njegovu snažnu nazočnost. U Međugorje sam, zahvaljujući dobrim ljudima, hodočastio u njegovim začetcima, a biti u Međugorju tih prvih dana i rasti s njime nešto je neopisivo. Danas mi mnogi od tih ljudi nedostaju, ali shvaćam da je ono u mom srcu i da u nj mogu doći kad god poželim.

Koje su za vas najvažnije međugorske poruke?

– Za mene su dvije ključne poruke Međugorja: prva je ta da Bog postoji, a druga da je samo u Bogu mir. Instrument tog mira je naša Gospa.

Poznati glazbenik

– Danas skladam i nastupam i mogu reći da sam ušao u samo srce glazbene industrije. No, moram kazati da me je to umalo uništilo. U jedanaest godina, koliko nisam bio u Međugorju, glazba me potpuno okupirala što znači stalno željeti da se ima najbolja pjesma, da se bude visoko na top-ljestvicama, da se bude slaviji od drugoga... A onda shvatite da to sve činite za sebe, a ne za Boga.

Hvala Bogu, moj me je povratak u Međugorje utvrdio u vjeri da je samo Bog onaj koji može dati mir. Sada molim ne za to da budem najbolji glazbenik, nego da budem ono što Bog želi da budem. Svoj talent za glazbu posve sam stavio u Božje ruke, neka on svime upravlja. Sad kad je tako, nikad ne znam kad će se pojaviti nova pjesma, ali ona uvijek nekako dođe.

Vaš najnoviji glazbeni projekt

– Trenutačno skladam instrumentalno djelo za orkestar, glazbu koju će ljudi moći slušati u automobilu, u bolnici, u kući, u crkvi... i razmišljati o svemu što nam je Bog, koji nas ljubi, dao.

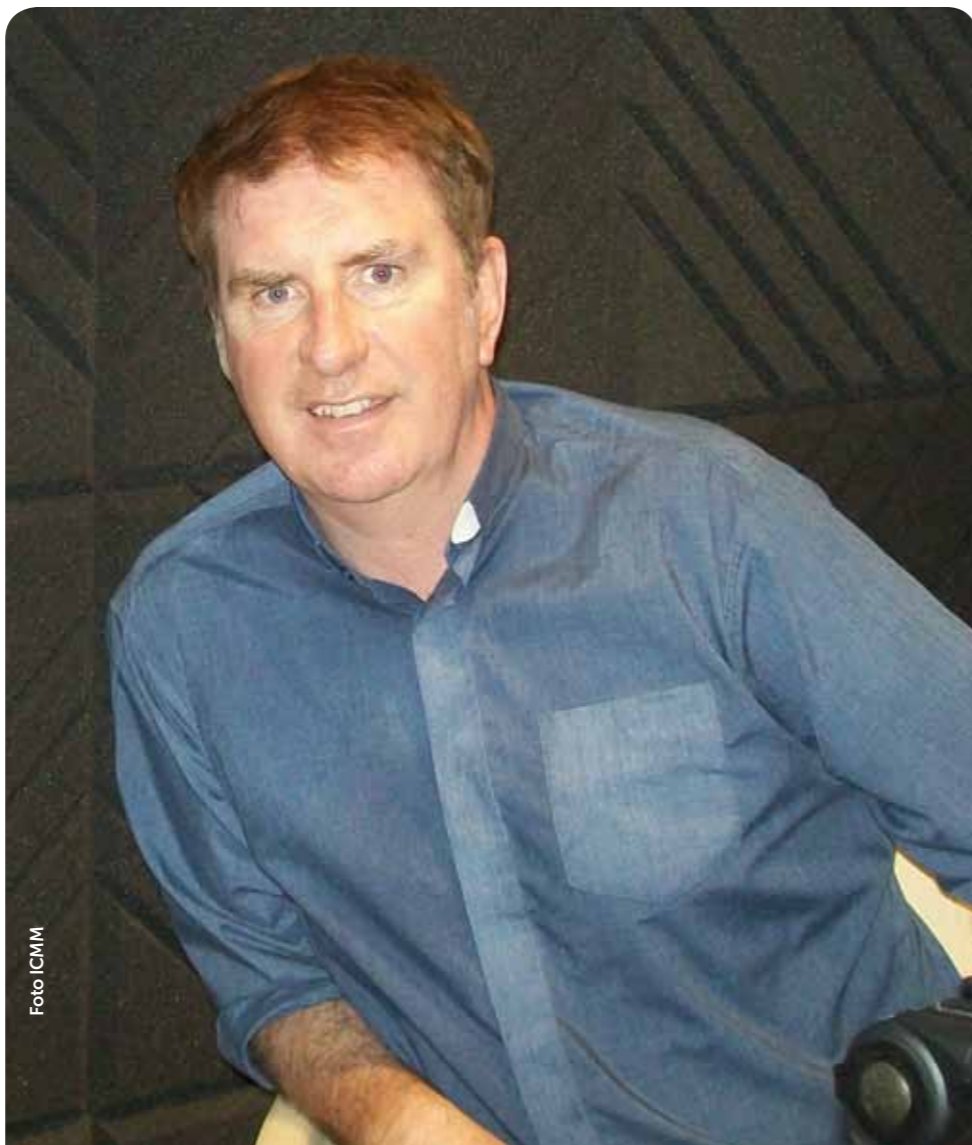

Foto ICM

Marijina zemlja

Naši su sugovornici don Romano Nardin i don Mario Dall'Arche iz biskupije Vittorio Veneto u Italiji te organizatorica hodočašća Bruna Calesso kojoj je ovo sto četrdeseto hodočašće u Međugorje. Premda u godinama, ni don Romano ni don Mario ne propuštaju priliku za dolazak na Mladifest.

Priredila Milka Rozić

Vlč. Romano, molim Vas predstavite nam se!

Don Romano: Rođen sam 1933. Godina moga rođenja ista je kao i ona koja piše na križu na Križevcu, a svećenik koji je sa župljanima izgradio križ na Križevcu je Bernardin – kao i moje prezime. Za svećenika sam zaređen 1957. Sada sam župnik u dvjema župama, a prije toga bio sam na službi i u drugim župama u svojoj biskupiji. Također sam godinu dana proveo u Jeruzalemu, na izvoru kršćanstva, gdje sam proslavio i svoju zlatnu Misu, što me i te kako duhovno nahranilo. Ovaj sam put u Međugorje došao kao duhovni pratitelj hodočasničke skupine, što smatram divnim poslanjem. Za svećenika je velika milost doći u ovo mjesto jer može svjedočiti o tolikim plodovima kod svojih vjernika. Za Međugorje sam čuo

1982./83., a prvi put sam došao 1996. I tada sam došao kao duhovni pratitelj skupine i, ako se ne varam, ovo mi je trinaesti dolazak Kraljici Mira.

Možete li reći štogod konkretno o plodovima međugorskih ukazanja u svojoj župi?

Don Romano: U svojoj župi, a to mi svjedoče i drugi župnici za svoje vjernike, uistinu vidim plodove međugorskih ukazanja. Ljudi u Međugorju doživljavaju snažna iskustva vjere, a to se očituje i po tome što mnogi, koji su rijetko dolazili na Misu, nakon hodočašća u Međugorje počinju dolaziti redovito. K tomu, njihova vjera postaje konkretnijom, življom. Vidljiva je snažna promjena u životu vjernika. U ovom ljetnom razdoblju iz našega kraja barem dvi-

je skupine idu u Međugorje. I vidim promjenu u ljudima, također vidim plodove u karizmatikom pokretu Obnove u Duhu. Naime, mnoge osobe nakon hodočašća u Međugorje ulaze u karizmatiski pokret. Plodovi se Međugorja i te kako vide!

Bili ste i u mnogim drugim svetištima?

Don Romano: Spomenuo sam već Svetu Zemlju u kojoj sam bio godinu dana, a kao direktor misionarskog centra putovao sam po svijetu i posjetio mnoga svetišta: Lurd, Fatimu, Bombaj, Aparecidu itd. U svim se svetištima moli i raste u vjeri, i sve je to vrlo važno. Međutim, Međugorje je ono koje obraća, Međugorje obraća ljude i to je razlika koju mogu posvjedočiti. Ovdje se ljudi ispovijedaju srcem, rekao bih sa srcem na dlanu, sa suzama u očima i s radošću u srcu. To je obraćenje koje dodiruje srce, koje ti daje nov duh i novo srce. Sretan sam što mogu biti svjedokom toga ploda Međugorja. Još bih rekao, uspoređujući ga s drugim svetištima, da je Međugorje mjesto u kojemu se osjeća snažan kontakt s Gospom, s Gospinom zemljom. Dolazeći ovamo, osjećate da je to Marijina zemlja, vi ulazite u Marijinu zemlju.

Don Mario Dall'Arche svećenik je već 46 godina. Tijekom svećeničke službe više je godina radio s mladima. No, ponajprije smo ga pitali o njegovu prvome susretu s Međugorjem.

Don Mario: Kad sam prvi put čuo za Međugorje, bio sam animator u bogosloviji. Na televiziji se prikazivala reportaža o međugorskim događanjima. Snimio sam tu emisiju i kako sam se pomalo bavio multimedijalnim prezentacijama, prikazao sam je i bogoslovima. Uskoro sam, zahvaljujući providnosti, od jednoga svećenika s bogoslovije dobio poziv da s njim i njegovim roditeljima pođem u Međugorje. Za mene je inače jako važno na licu mjesta ustvrditi što se događa i nisam došao samo zbog znatiželje, nego da bih mogao i drugima posvjedočiti o Međugorju.

Prvi put sam hodočastio 1983. ili 84., ne sjećam se točno. Tada sam susreo vidioce i razgovarao s njima. Bili smo smješteni

u obiteljskim kućama župljana koji za smještaj nisu tražili ništa, nikakvu naknadu, osim možda da donesemo malo riže ili kave. Nisu tražili ništa, a u svojoj jednostavnosti i siromaštvu dali su nam sve, i više nego su imali. Nama su davali svoje krevete, svoje sobe, a oni su išli spavati u štale. To me učvrstilo u uvjerenju da su ti ljudi zaista sudionici nadnaravna događaja – ukazanja. Strahovito me dodirnula jednostavnost vidjelaca koji su imali zadaću prenošenja poruke. Sjećam se Jakova. Bio je ministrant u crkvi i pomagao mi pri oblačenju. Razgovarali su s nama koliko su god bolje znali – jer je postojala ta barijera nepoznavanja jezika – no nisu se ponašali kao povlaštene osobe, nego su jednostavno željeli prenijeti ono što su primili. Imao sam prigodu nazočiti ukazanju kada je to bilo u župnoj kući. Puštali su samo svećenike i bili smo samo mi svećenici. Spontano kojom su vidioci molili jasno je pokazivala da je riječ o nečem nepredviđenom, o nečem nepripremljenom i da su zaista izravno živjeli taj kontakt s Gospom.

Nastavili ste dolaziti?

Don Mario: Da, naravno, a i drugi su ljudi počeli spontano dolaziti. Prva putovanja bila su automobilima. Vozili smo lošim cestama, nije bilo ni oznaka za Međugorje pa ga je bilo jako teško uopće pronaći, ali ljudi su ipak dolazili. Jednostavnost života u samome Međugorju snažno me dotakla i zaista se vidjelo da su ljudi jako pobožni na Misi, da žive to iskustvo koje im je darovano. To me impresioniralo! Misa svaki dan, ljudi iz mjesta aktivni, dolaze svaku večer na Misu... Svjedočio sam mnogobrojnim obraćenjima hodočasnika, vidio sam da se mladi mijenjaju. Na mlade je osobito snažno utjecao Mladifest i sve ih više privlačio. Mladi su u svojoj osjetljivosti ranjivi, otvoreni su rizičima racionalizma, relativizma, materijalizma, ali se iz Međugorja vraćaju novi, promijenjeni.

Kriterij istinitosti ukazanja su plodovi, a plodovi u Međugorju zaista postoje. Neovisno o tjelesnim ozdravljenjima koja se mogu dogoditi, duhovna su ozdravljenja ovdje snažna i brojna. I ta ozdravljenja traju jer nisu plod nekog prolaznog osjećaja, nego nešto što ostavlja trajan znak, mijenja život, mijenja srca ljudi. Ja više i ne brojim koliko sam puta došao u Međugorje, ali sam bio više od dvadeset puta.

Sudjelovali ste na svjetskim danima mladih, na Mladifestu u Međugorju?

Don Mario: Sudjelovao sam gotovo na svim svjetskim susretima mladeži u svijetu jer je to dio pastorala koji me iznimno zanima.

Mladi su naša budućnost, a susreti su način pastorala koji je za njih najbolji i njima najprilagođeniji. U Međugorju Gospa poziva na molitvu i mladi se odazivaju. Svaki ih se put dojmi iskustvo mladih iz zajednice Cenacolo. To su njihovi vršnjaci, u njima prepoznaju sebe, često kažu da su pronašli sebe, da su pronašli životnu radost. Iako mladi prolaze kroz krizu vjere i krizu života, što je neizbježno u toj dobi, pronalaze svoj životni put i ispravan poticaj za svoju budućnost. Snagom volje mijenjaju svoj smjer, a ta snaga dolazi odozgor i pomaže im da uspješno prebrode teške trenutke svoje mladosti. U svojoj župi imam molitvenu zajednicu koja se sastaje svakoga tjedna, nekoliko stotina osoba dolazi iz više župa i gotovo su svi članovi molitvene zajednice ljudi koji su svoj život promijenili u Međugorju. Ne treba ni reći da svi nastavljaju dolaziti ovamo.

Međugorje se dosta promijenilo?

Don Mario: Promjena u samome Međugorju je očita, to se vidi svaki put kada dođem. Kad neki prigovaraju na promjene u komercijalnom aspektu mjesta, ja im kažem da pogledaju Lurd, San Giovanni Rotonondo... Normalno je da se to događa jer ljudi žele ponijeti suvenir, žele odgovarajući smještaj... No, takva životna stvarnost traži od ovdasnih ljudi da ne zaborave ono što je važno, a sam se napredak ne može spriječiti i on je zapravo posve normalan. Raduje me, nakon svih tih godina, da je duh Međugorja, prihvaćanje i širenje Gospinih poruka ostao autentičan, istinit. Ljepota slavljenja Mise nešto je što trajno ostaje kao važan znak, kao znak da se stvari rade sasvim ozbiljno i odgovorno. Također moram kazati da je iznimno bitno to što mediji – vaša radiopostaja i internetske stranice – prenose Gospinu, Božju poruku onima koji nemaju mogućnost ovamo hodočastiti.

Don Romano i don Mario Dall'Arche na Mladifest su došli s još nekoliko svećenika u hodočasničkoj skupini gospe Brune Calesso koja godinama dovodi hodočasnike u ovo Gospino mjesto. Kako je sve počelo?

Bruna Calesso: Prvi sam put došla za Božić 1983. Jedan svećenik, prijatelj moje obitelji, pozvao me da pogledam slike iz Međugorja. Tada nije bilo ni interneta ni CD-ova, slike su bile na dijapozitivu. Sve me je dirnulo pa smo tražili neku adresu u Međugorju i u veljači 1984. krenuli smo s dva automobila. Došla sam s mužem i kćerima, a naši su prijatelji bili u drugom vozilu. Bilo je jako hladno, puhala je bura. Prva osoba koju smo susreli bio je fra Slavko Barbarić. Našao je nas dvanaestoro i pitao nas odakle dolazimo, a potom nas je odveo u župni ured i ponudio čajem. Došla sam ponovno nakon dva mjeseca sa svojim prijateljicama i otada sam došla 140 puta! Međugorje mi je promijenilo život, susrela sam Gospodina. I dotad sam bila kršćanka, išla sam u crkvu, ali je to bila tradicionalna vjera. Ovdje sam susrela Gospodina, počela sam ga bolje upoznavati i slijediti, upoznala sam Gospu.

Imali ste i problema?

Bruna Calesso: Moj župnik u početku nije bio sretan što organiziram hodočašća u Međugorje, čak mi je rekao da će me, ako to nastavim, izbaciti iz Crkve. Odgovorila sam da ne činim ništa loše, da u Međugorje idem moliti pa ako je to razlog da budem izbačena, neka me izbaci. Hvala Bogu, dvije godine nakon tog razgovora i on je došao u Međugorje, a to je učinio ponajviše jer je na meni i župljanima koji ovamo hodočaste vidio znakovite promjene: postajali smo gorljiviji u svojoj vjeri.

Preveli Marija Dugandžić i Ivo Šego

Ne bojte se imati djecu! Sam Bog jamac je svakom bračnom paru

Rosa Maria i Joaquín iz Španjolske u braku su 18 godina i imaju sedmero djece. Rosa Maria je profesorica, a njezin muž Joaquín Rocha informatičar. Marino i Lucia iz Italije u braku su 28 godina i imaju desetero djece. Marino je električar, popravlja vlakove, a Lucia je medicinska sestra i radi u bolnici.

Rosa Maria

Kada sam imala osam godina, otac je napustio našu mamu i nas djecu. Čvrsto sam se uhvatila za Boga i rekla mu da želim da on bude moj otac. Bila sam jako ljuta, to sam rekla s gorčinom u duši i s osjećajem krivnje. Kao adolescentica bila sam sigurna da je Bog jedini na koga se mogu osloniti i zato sam odlučila postati časna sestra. S osamnaest sam godina ušla u samostan, koji je za mene bio bolnica koja me izliječila od mržnje. Tamo sam uspjela oprostiti teške situacije iz djetinjstva, uključujući i zlostavljanje. Život u samostanu nije bio za mene. Izašla sam i pridružila se karizmatskoj obnovi.

Jednoga dana dok sam pjevala, pored mene je prošao jedan momak i rekao mi: „Nemoj se udavati ako ne ćeš za mene!“ Rekla sam mu „Da“ i to traje do danas. Zajedno smo već 18 godina.

Kad sam bila trudna s Jakovom, koji sada ima 16 godina, u 17. tjednu trudnoće dijagnosticirali su mi vodene kozice koje kod odraslih mogu biti jako opasne, a kod mene su se manifestirale kao herpes zoster. Liječnici su uradili sve potrebne pretrage i rekli nam da bi dijete moglo biti gluho, slijepo i hendikepirano na razne načine. Predložili su nam pobačaj, ali mi to nismo htjeli. Dok smo bili u bolnici, svakoga smo dana molili. Svećenik je na moj trbuh polagao posvećenu hostiju i molio za dijete. Kad smo izlazili iz bolnice, svi su oko nas bili tužni, a mi smo bili posve mirni. Nekoliko tjedana poslije bila sam na molitvenom skupu koji je predvodio otac Emiliano Tardiff. Dok sam pjevala, osjetila sam da Gospodin liječi moje dijete. Liječnici su nam nekoliko dana poslije potvrdili de je s djetetom sve u redu. Nisu mogli vjerovati. Kada smo Jakova kasnije htjeli cijepiti protiv vodenih kozica, liječnici su nam rekli da to nije potrebno jer već ima protutijela.

U Međugorje sam prvi puta došla prije osam godina kako bih pjevala u zboru Festivala mladih. Dok sam pored fratara molila kronicu, osjetila sam Marijinu nazočnost kao nikada prije. Osjetila sam Mariju kao svoju majku. Shvatila sam da zaista trebam

majku. Ona mi je dala nešto kao poruku i u srce mi usadila sigurnost da se ne moramo bojati imati još djece, a imali smo ih već četvero. Po povratku kući rekla sam Joaquínu: „Osjetila sam da trebamo imati još djece!“, a on meni: „Samo polako!“

Dvije godine poslije rodio se Mario, onda je došao Noa i na kraju Ester. Svih sedmero su Marijina djeca, ali ovo troje na poseban način. Oni su djeca Gospe Međugorske.

Božja providnost ima ime i prezime. Mi smo sada ovdje zahvaljujući jednom bračnom paru iz Španjolske koji je prije nekoliko mjeseci izgubio četrnaestogodišnjeg sina. Dječak je umro od tumora na mozgu. Oni su nam pokrili sve troškove puta za cijelu našu obitelj. Oni su naša providnost. Molim vas da molite za sve nas. Bogu slava i hvala!

Joaquín

Ako imate zvanje za brak, ne bojte se imati djecu. Ne brinite ni zbog novca ni zbog mo-

gućih poteškoća jer je sam Bog jamac svakom mladom bračnom paru.

Marino

U braku smo 28 godina. Vjenčali smo se 19. svibnja 1985. Bili smo vrlo mladi. Ja sam imao 24 godine, a Lucia 19. Imamo desetero djece i dvoje u nebu. Djeca su velik Božji dar, a nama je ta milost došla po rukama Kraljice Mira.

Kada je 1987. godine moja žena bila na liječenju zbog kronične upale sinusa, bili smo tri godine u braku, nismo imali djece, a vjeru smo živjeli na vrlo tradicionalan način. Pokušavali smo naći svoju sreću u svjetovnim stvarima: u putovanjima, novcu, odjeći i sličnom. Prividno smo imali sve, ali Gospodin nije bio na prvom mjestu i zapravo smo bili nesretni. U to smo vrijeme proživljavali i bračnu krizu. Htio sam dijete, ali je Lucia govorila da zbog posla i karijere još nije vrijeme, a i liječnici su govorili da ima nekih poteškoća.

Jedne smo večeri otišli na Misu. Poslije Mise prikazali su nam dokumentarac o ukazanjima Kraljice Mira u Međugorju. Poželjeli smo doći i ta se želja ostvarila već sljedeće godine.

Na prvom putovanju za Međugorje na brodu smo napisali pismo Gospi. Između ostaloga, napisao sam koliko želim dijete. Kraljica Mira uzela me za riječ i tri mjeseca kasnije očekivali smo naše prvo dijete, Cristinu. Od toga trenutka naš se život počeo mijenjati. Sve ono što smo prije radili više nije bilo važno, počeli smo gledati na život drukčijim očima. Počeli smo zajedno moliti, polako smo otkrivali vrijednost svete Mise i sakramenta pomirenja koji smo bili zapostavili. Crkva je za nas postala najvažnija. Djevoja Marija nas je stavila na pravi put.

Jedno za drugim stigla su i druga djeca koju smo primali iz Božje ruke. Svaki put kad sam slušao kucanje djetetova srca u majčinoj utrobi, bio sam ganut što se Bog služi grijesnikom kao što sam ja. Bog nam je dao iskustvo susreta s mnogim ljudima. Osjećamo se kao dio Božje obitelji koja obuhvaća cijeli svijet.

Za dakona sam zaređen 25. veljače 2007. I to je plod Međugorja. Moj studij teologije bio je velika pomoć za rast vjere, a u molitvi srcem koju nas uči Kraljica Mira shvatio sam koliko su Božje stvari ozbiljne. Rizik da se vjera ohladi je stvaran. Gospa hoće da sve to živimo, uključujući i ljubav prema Presvetom. To je za nas postalo najvažnije u životu: molitva u obitelji i krunica, čitanje Svetoga pisma, časoslov. To je naš svakodnevni život koji nas sjedinjuje i daje nam da napredujemo. Shvatio sam još jednu važnu stvar: svijest o vlastitoj slabosti i ljudska želja da zaštitim svoju obitelj doveli su me do toga da sve stavim u Gospine ruke. Ako smo pod njezinim plaštem, onda smo i blizu Isusa. Posvetili smo se Bezgrješnu Srcu Marijinu. U jutarnjoj molitvi nešto je jako važno: posvetiti Gospi brak, djecu i cijelu obitelj. To je naš život, naša priča.

Svatko od nas ima svoj put, svoj borbu. U životu nema neutralnih područja gdje možemo biti samo promatrači. Sudionici smo, sudgovorni, Bog traži naš odgovor. Ne mora svatko imati toliko djece da bi bio kršćanin. Ima parova koji nemaju djece, koji su plodni na drugi način, puni ljubavi prema drugima, pravi kršćani. Mi smo uvjereni da je ovo naš put. Bog nam ga je utro. Mogu reći da sam s 52 godine jako sretan što imamo toliko djece. Zamišljam se kad budem star, a oko mene tolika djeca i unuci!

Lucia

Zahvaljujem Kraljici Mira što nas je pozvala ovamo i što nam je dala milost da odgovori-

Foto Dani

mo na njezin poziv. Vjenčani smo već 28 godina. Srebrni pir nismo slavili jer sam ja čekala našu najmlađu kćer i morala sam ležati. Tada sam bila žalosna, a sada sam shvatila zašto: ovo je sada naša 25. obljetnica s našom nebeskom Majkom. Ona nam želi reći da je naš brak počeo ovdje s njom kada smo počeli moliti zajedno.

Kad sam prvi puta došla ovamo, iskusi sam mir kao kada udeš u more, u vodu, u bazen u koji uroniš. Osjetila sam živu nazočnost nebeske Majke i Isusa. Prije sam išla u crkvu iz dužnosti. Sumnjala sam u postojanje raja i pakla, pokušavala sam se pristojno ponašati jer ako sve to slučajno postoji, bolje da pripazim! Kada sam čula svjedočanstvo vidjelaca i bila na ukazanju, shvatila sam da Bog postoji, da je sve to istina. Osjetila sam da me Bog voli, da me naša nebeska Majka voli. Uzela me za ruku i njoj sam povjerala svoj brak i obitelj.

Iz Međugorja sam kući ponijela Majku. Ona me uvijek pratila u svim poteškoćama i radostima života. Pomažu nam ispovijed, Božja riječ i sveta krunica. Ne živimo u velikoj vili s mnogo soba i velikim parkom, nego u normalnu stanu od 120 četvornih metara s tri spavaće sobe i krevetima na kat. Imamo dvije normalne plaće, plaću radnika i plaću medicinske sestre. Plaćamo račune i kredite kao svi drugi. Nikada nemamo novca, ali imamo sve ono što nam treba.

S Gospom smo naučili živjeti jednostavan život. Sve ono što nemamo zapra-

vo nam i ne treba. Moja me majka uvijek podsjeća da je imala samo jedan par cipela i samo jednu haljinu koju je oblačila ujutro i prala navečer. Izgovor da se ne može imati djecu jer se nema dovoljno novca je soton-ska laž. Ta laž prikriva našu sebičnost, naš strah, nedostatak vjere i povjerenja u Boga. Mnogi me pitaju kako se snalazimo. Naša snaga je molitva.

Zahvaljujem Gospodinu za svaku srijedu kada sudjelujem u molitvenoj skupini *Magnificat*. Pozdravljam ih sve i zahvaljujem svima. Iskusi sam providnost u hrani i odjeći. Kako kaže Papa, da bi se dogodio čudo umnažanja kruha, najprije treba podijeliti. Moramo Isusu i Mariji dati ono što imamo, a oni će učiniti čudo umnažanja. Dobivamo toliko odjeće i hrane da možemo i dijeliti. U dijeljenju se događaju čuda. Kada imamo goste, nikad ne nedostaje hrane na stolu, uvijek ima viška. Moj problem nije pripremiti za tolike ljude, nego spremi sve ono što je ostalo. Često imamo goste, prijatelje naše djece. U dnevnoj sobi imamo kauč na kojemu oni mogu prespavati.

Želim vam reći važnu stvar da nije dovoljno brinuti se za materijalne stvari za djecu. Djeca trebaju tatu i mamu koji se vole, cijene i međusobno si opraštaju. Želimo biti sve više zaljubljeni, neka naš bračni odnos bude na prvome mjestu zajedno s molitvom.

Prevele Filka Mihalj i Marija Dugandžić
Priredila Lidija Paris

Snimila Lidija Paris

Živite svoju vjeru

Drugo međunarodno hodočašće osoba s invaliditetom

Glasnik
MIRA

Pismo pape Franje bivšemu glavnom uredniku talijanskih dnevnih novina La Repubblica

Istina je odnos prema osobi

Rimski dnevni list *La Repubblica* 11. rujna ove godine objavio je odgovor pape Franje Eugeniju Scalfariju, utemeljitelju i bivšem glavnom uredniku tih novina, na njegova pitanja o vjeri i laicizmu

Veoma cijenjeni gosp. dr. Scalfari, s iskrenom srdačnošću htio bih se ovim pismom, premda u grubim crtama, osvrnuti na Vaša osobna promišljanja koja ste Vi 7. srpnja ove godine upravnili meni putem dnevnih novina *La Repubblica* te ste 7. kolovoza opetovano u tim istim novinama dali potonji tumač. Zahvaljujem Vam prije svega na pozornosti kojom ste se posvetili čitanju enciklike *Lumen fidei*. U nakani moga ljubljena prethodnika Benedikta XVI., koji je tu encikliku skicirao te je glavne dijelove i napisao i dao mi to oporučno kao baštinu u nasljeđe, ona ne smjera samo na pristanak onih koji vjeruju u Isusa Krista te koji se u njoj prepoznaju. Štoviše, ona bi htjela potaknuti na iskren i ozbiljan dijalog sa svima onima koji se – poput Vas – definiraju kao *nevjernici*, ali koji su ipak zahvaćeni „navještajem Isusa iz Nazareta te se time bave već stanovito vrijeme“. Stoga smatram dijalog o vjeri koji se odnosi na navještaj i

sam lik Isusa Krista pozitivnim ne samo za nas nego pozitivnim i za cijelo društvo. Prema mojem uvjerenju taj je dijalog primjeren i dragocjen poglavito iz dvaju razloga.

Dijalog je, uostalom, bio i jedna od glavnih, bitnih nakana Drugoga vatikanskoga sabora što ga je sazvao Ivan XXIII., ali i svih

papa koji su dosad slijedili, svaki na svoj način, put što ga je zacrtao Sabor. Kao što se zorno vidi iz prvih stranica enciklike, prvi razlog ima svoj temelj u epohi moderne koji u sebi nosi jedan uočljiv paradoks: kršćanska vjera, novina i njezin učinak na čovjekov život odvajkada je dolazio do izražaja u pove-

Moja se vjera rodila iz susreta s Isusom Kristom. Naime, tu je riječ o posve osobnu susretu koji je dodirnuo moje srce te je iz tog susreta moja egzistencija doživjela novo usmjerenje i posve nov smisao. Istodobno, taj je susret omogućila ona zajednica vjernika u kojoj sam živio.

znici sa svjetlom, prikazuje se redovito kao mračno praznovjerje te u oprjerci sa svjetlom razuma. Gotovo je zamrla komunikacija između Crkve te kršćanstvom inspirirane kulture s jedne i na drugoj strani s modernom, racionalizmom natopljenom i opečaćenom kulturom. Drugi je vatikanski sabor utro put otvorenu dijalogu bez ikakvih predrasuda na čijim je temeljima opetovano omogućen ozbiljan i plodotvoran susret.

I sad je došlo vrijeme. Onima koji se trude sačuvati vjernost daru nasljedovanja Isusa Krista u svjetlu vjere druga je danost utemeljena u činjenici da taj dijalog nije nikakav ukrasni privjesak vjerničkoj egzistenciji. To je, naprotiv, osoban i neodreciv izričaj njegove nutrine. Dopuštam si u tom surječju prema mojoj prosudbi navesti jedan vrlo značajan izričaj iz same enciklike: „Budući da je vjerom zasvjedočena istina, zapravo istina ljubavi“, tako glasi taj tekst, „biva jasno da vjera nije nepopustljiva, nego da raste u zajedništvu koje respektira drugoga. Vjernik nije ohol. Naprotiv, istina ga čini poniznim jer zna da ju mi ne posjedujemo, nego je naprotiv istina ta koja nas obujmljuje i koja nas posjeduje. Daleko od toga da bi nas učinila krutima, sigurnost nas vjere pokreće i omogućuje svjedočanstvo i dijalog sa svima.“ (br. 34) Riječi koje Vam upućujem nadahnute su i natopljene tim duhom.

Moja se vjera rodila iz susreta s Isusom Kristom. Naime, tu je riječ o posve osobnu susretu koji je dodirnuo moje srce te je iz tog susreta moja egzistencija doživjela novo usmjerenje i posve nov smisao. Istodobno, taj je susret omogućila ona zajednica vjernika u kojoj sam živio. Ona mi je omogućila i dopustila pristup mudrosti Svetoga pisma, pristup novomu životu koji izvire preko sakramenata iz samoga Isusa kao nabujala izvora, pristup u bratstvo sa svima i službi siromasima, istinskoj slici samoga Gospodina. Bez Crkve – to mi Vi možete povjerovati – ne bih bio kadar susresti Isusa, pa i u svijesti da se nemjeriv dar vjere pohranjuje u krhkim glinenim posudama čovječanstva.

Upravo to osobno iskustvo vjere smatram prikladnom polazišnom točkom da se pozabavim Vašim pitanjima te se u zajedništvu s Vama dam u potragu za putovima na koje se možda na jednoj dionici možemo zaputiti zajednički. Oprostite mi što neću slijediti korak po korak slijed Vaše argumentacije iznesene u Vašem uvodniku od 7. srpnja. Čini mi se plodotvornijim i smislenijim u stanovitu smislu prodrijeti u srčiku Vaših promišljanja. Također se neću slijepo držati tumača sadržana u samoj enciklici u kojoj, prema Vama, manjka jedno poglavlje o samome povijesnome Isusu.

Utjelovljenje, tj. činjenica da je Sin Božji uzeo naše tijelo, da je s nama dijelio radosti i patnje, pobjede i poraze naše egzistencije do krika na križu, da ga je u svim iskustvima vodila ljubav i vjernost vlastitomu Ocu, zapravo je svjedočanstvo Boga neopisive ljubavi prema svakome čovjeku te je svjedočanstvo neprocjenjive vrijednosti koju mu on pridaje.

Prije nego što započnem, htio bih samo skrenuti pozornost da takva analiza nije sporedna. Kao što je razvidno prema logičnoj strukturi i slijedu same enciklike, riječ je o tome da se pogled skrene i usmjeri na značenje riječi i djela samoga Isusa te na ono što je Isus za nas bio te što on još uvijek i danas jest. Zapravo, Pavlove poslanice i Ivanovo evanđelje, na koje se enciklika posebice osvrće, solidan su temelj za mesijanstvo, mesijansko poslanje Isusa iz Nazareta, koje je u smrti i uskrsnuću na sam Uskrs doživjelo svoj odlučujući vrhunac, klimaks.

Zato se treba do kraja suočiti s konkretnošću i oporošću Isusova života kako nam je ispričan u najstarijem evanđelju, onomu svetoga Marka. Dade se konstatirati da riječju i praksom Isusova naučavanja izazvan i uvjetovan „skandal“ izvire iz njegova izvanredna „autoriteta“. Taj, već u Markovu evanđelju spomenut pojam nije lako prevesti na talijanski jezik. Grčki izričaj glasi *exousia*, što bi se, doslovce shvaćeno, moglo prevesti kao „ono što potječe iz bitka“. Posljedično, dakle, nije riječ o nečemu izvanjskom ili isforsiranom, nego o bitku koji dolazi iz nutrine i koji si krči put vlastitom snagom. I stvarno, Isus dodiruje, čini čude sa, obnavlja. I kao što on sam veli, sve isходи iz njegova odnosa prema Bogu, kojega naziva očinski *Abba*, i koji mu podaruje taj „autoritet“ kako bi ga upotrijebio na dobro čovjeka i čovječanstva.

I tako Isus propovijeda kao onaj „koji ima vlast“. On liječi, on poziva učenike na nasljedovanje, on oprašta grijeh... I u svemu tome riječ je u Starom zavjetu o osobinama samoga Boga. Sve je to pridržano samom Bogu. U Markovu evanđelju imamo višekratno pitanje koje se odnosi na Isusov identitet: „Tko je on, tko je taj, koji...?“ Sve je to plod spoznaje nekog drugog autoriteta, a ne nekakva iz ovoga svijeta. I taj autoritet ne smjera k tomu da na drugima očituje i vrši moć i vlast, nego on svojim autorite-

tom služi, daje ljudima slobodu i puninu života ne obazirući se na ugroze spram vlastita života, unatoč nerazumijevanju, izdaji i odbacivanju, sve do osude na smrt, sve do predanja samoga sebe na žrtveniku križa. Isus ostaje do kraja vjeran Bogu. I što je paradoksalno, Isus se objavljuje, prema uzviku rimskoga stotnika u podnožju Isusova križa, zabilježenu u Markovu evanđelju, upravo tu na križu kao Sin Božji! Sin je on Boga koji ljubi i čije je cjelokupno biće ispunjeno željom da se isto tako svaki čovjek spozna i prizna kao zbiljsko dijete Božje te sukladno tomu živi. Za kršćansku vjeru to se potvrđuje u Isusovu uskrsnuću: uskrsnućem Isus nije htio odnijeti pobjedu nad onima koji su ga susreli s odbojnošću, nego je time htio posvjedočiti da snaga ljubavi pobjeđuje smrt, da je Božje praštanje snažnije od svih grijeha te da se isplati razdati sav svoj život kao svjedočanstvo toga nemjeriva dara – do krajnjih granica.

Sukladno kršćanskoj vjeri Isus je Sin Božji koji je došao da bi svoj život predao te svim ljudima otvorio put ljubavi. Stoga ste savršeno u pravu, dr. Scalfari, kad i Vi u utjelovljenju Božjega Sina spoznajete temelje kršćanskoga vjerovanja. Već ćemo kod Tertulijana pronaći izričaj *caro cardo salutis* – *Kristovo je tijelo temelj, stožina spasenja*. Utjelovljenje, tj. činjenica da je Sin Božji uzeo naše tijelo, da je s nama dijelio radosti i patnje, pobjede i poraze naše egzistencije do krika na križu, da ga je u svim iskustvima vodila ljubav i vjernost vlastitomu Ocu, zapravo je svjedočanstvo Boga neopisive ljubavi prema svakome čovjeku te je svjedočanstvo neprocjenjive vrijednosti koju mu on pridaje. Svatko je, stoga, od nas pozvan na prihvaćanje pogleda i ljubavi samoga Isusa te da se prenese u njegov način življenja, u njegovo mišljenje i djelovanje. To je vjera čiji su izražajni oblici potanko i opširno prikazani u enciklici.

Preveo fra Tomislav Pervan
(Svršetak u sljedećem broju)

Miroslav Bulešić proglašen blaženim

Istarski svećenik i mučenik Miroslav Bulešić 28. rujna proglašen je blaženim na velikom euharistijskom slavlju beatifikacije sluge Božjega u pulskoj Areni, koje je predvodio Papin izaslanik, prefekt Kongregacije za kauze svetih kardinal Angelo Amato.

Kardinal Amato je tijekom svečana čina proglašenja Bulešića blaženim pročitao apostolsko pismo pape Franje u kojem se kaže da Papa „posavjetovavši se sa Zborom za proglašenje svetih i apostolskom vlašću dopušta da se časnog sluga Božji Miroslav Bulešić, sveće-

nik i mučenik, revan pastir, vješt odgojitelj mladih i neustrašivi svjedok evanđelja, od sada naziva blaženikom te da se njegov blagdan slavi svake godine, 24. kolovoza kada se uzdigao na nebo.

Nakon proglašenja, otkrivena je velika slika Miroslava Bulešića, postavljena pokraj oltarnog prostora, a potom su pred oltar donesene Bulešićeve relikvije.

„Kao biskup porečki i pulski zahvaljujem Svetom Ocu u svoje i u ime cijelog naroda Božjega što se udostojio ubrojiti među blaženike slugu Božjega Miroslava Bulešića”, poručio je porečki i pulski biskup Dražen Kutleša obraćajući se kardinalu Amatu.

Govoreći o značaju beatifikacije, Amato je istaknuo kako je ona „svetkovina mira nad ratom, bratstva nad podjelama, oprosta nad mržnjom, te božanske ljubavi nad ljudskom zlobom”.

Današnja beatifikacija znak je božanske milosti za opću Crkvu a posebno za porečku i pulsku biskupiju, kazao je Amato dodavši kako je Bulešić istinski junak crkve u Hrvatskoj koja je četrdesetih godina prošloga stoljeća pretrpjela žestok progona. U prilog tomu naveo je podatke povjesničara da su tada barbarski ubijena 434 svećenika, biskupijska i redovnička, 73 sjemeništarca i 30 časnih sestara.

„Kroz život Miroslava Bulešića možemo iščitati da je bio ponosan što je svećenik i što pripada svojem hrvatskom narodu”, rekao je Amato dodavši kako slaveći njegovu beatifikaciju Crkva želi svjedočiti da ne želi nikakvu osvetu, već „promicati civilizaciju ljubavi i milosrđa”.

„Bulešić nosi poruku mira i bratstva kojom nam želi reći: ‘Ja sam ubijen, ali nemojte se više ubijati’. U tom smislu Bulešić je narodni heroj, a ne samo heroj Crkve, jer je doista pokazao kako treba živjeti dobrotu”, zaključio je Amato.

U pulskoj Areni na euharistijskom slavlju okupili su se svi hrvatski biskupi i više od 670 svećenika iz domovine i inozemstva te dvadeset tisuća hodočasnika.

Miroslav Bulešić rodio se 1920. u Čabruničima u općini Svetvinčenat, a za svećenika je zaređen 1943. U kolovozu 1947. u Buzetu je bio službeni pratitelj izaslanika Svete Stolice Jakoba Ukmara, koji je u župnoj crkvi dijelio sakrament krizme, što su komunisti 23. kolovoza htjeli spriječiti, no nisu uspjeli.

Dan poslije na svetoj krizmi u Lanišću komunisti su napali Bulešića u župnoj kući i izboli ga nožem u grlo. Od rana je umro, a izaslanik Svete Stolice teško je pretučen. Komunističke vlasti nisu dopustile da svećenik Bulešić bude pokopan u rodnoj župi u Svetvinčenatu, pa je pokopan u Lanišću. Njegovo je tijelo tek 1958. preneseno na groblje u Svetvinčenat, a 2003. u posebnu kriptu u zidu župne crkve.

Svetkovina Male Gospe

Na svetkovinu Male Gospe u Međugorju su boravile brojne hodočasničke skupine iz svijeta, a posebno ih je velik broj pristigao iz BiH i Hrvatske. Po registracijskim oznakama autobusa i automobila moglo se vidjeti da i nema grada u Hrvatskoj iz kojega hodočasnici nisu došli. K tomu je velik broj hodočasnika pješaka pristizao u subotu i nedjelju na Malu Gospu. Među njima susreli smo troje mladih hodočasnika iz okolice Tomislavgrada kojima je trebalo četrdeset osam sati do Međugorja.

Svete Mise na Malu Gospu na hrvatskom jeziku slavljene su u 6, 7, 8 i 11 sati te večernja sv. Misa u 19 sati.

Molitva za mir u bečkoj katedrali

Na 24. rujna 2013. vjernici iz cijele Austrije po šesti su se put okupili u prepunoj bečkoj katedrali sv. Stjepana na molitvu za mir u svijetu.

Kao i prijašnjih godina i ove su godine mnogi svjedočili o svojim iskustvima koja su doživjeli u Međugorju. Nazočnima se obratila i Marija Pavlović-Lunetti koja je opisala svoje susrete s Gospom te na poseban način pozvala da se uključimo u Gospinu školu posta i molitve i da svakodnevno živimo Gospine poruke.

Magnus MacFarlane Barrow, utemeljitelj projekta Marys Meals, svjedočio je o susretu s papom Franjom. Taj se susret dogodio spontano u Rimu. Magnus je posebno istaknuo da Marys Meals trenutno djeluje u 16 najsiriomašnjih zemalja svijeta u kojima svakodnevno jedan topli obrok dobiva više od 800.000 djece.

Belgijanka Pascale Gryson svjedočila je o svojem ozdravljenju koje je doživjela prošle godine na hodočašću u Međugorju. Pascale je godinama bila u invalidskim kolicima, a nakon ozdravljenja u Međugorju hoda bez ikakvih poteškoća.

Sv. Misu predslavio je kardinal Christoph Schönborn u koncelebraciji s više od četrdeset svećenika. Kardinal je nazočne posebno podsjetio na poziv pape Franje, upućen prije tri tjedna, da se u cijelome svijetu moli i posti za mir u Siriji. Poziv su prihvatili ne samo kršćani nego i muslimani. I što se dogodilo? Poziv je urodio plodom: rat u toj zemlji pokušava se zauzvati pregovorima.

Na kraju molitvenoga susreta kardinal je predvodio molitvu pred Presvetim i po završetku s Presvetim prošao kroz cijelu katedralu te blagoslovio nazočne vjernike.

Vitomir Damjanović

Nove knjige

S. Natalija Palac: *U knjigu života upisane*

U knjigu života upisane nova je knjiga s. Natalije Palac, autorice više djela iz povijesti Školskih sestara franjevske Provincije Svete obitelji te književnih djela, u kojoj donosi kratke životopise svih pokojnih sestara članica te provincije. Prva upisana u ovu knjigu jest s. Jeronima Anica Buntić (Paoča/Gradnići, 10. rujna 1883. – Mostar, 21. studenoga 1906.), a posljednja je s. M. Anđelka Mila Galić (Ljubotiči/Kočerin, 23. svibnja 1945. – Bijelo polje, 9. travnja 2013.)

Premda je riječ o kratkim životopisima, oni su mozaik koji ukazuje na bogatstvo života i djelovanja provincije i njezinih sestara, ne samo u Hercegovini nego u većem dijelu Europe i svijeta.

Kako nas u *Predgovoru* obavješćuje autorica, bilo je više pokušaja da se napiše i objavi ova knjiga, no okolnosti su dopustile da se to dogodi tek sada. Podatke o sestrama godinama je prikupljala s. Ancila Bubalo i oni su uvelike pomogli da nastane ovo djelo. Pišući o osobama koje je susretala u prikupljanju podataka, s. Natalija piše: „... pišući ove životopise, često sam se osjećala kao da sastavljam mozaik od razbijenih i raspršenih kamenčića. Zato ovi 'mozaici', životopisi sestara, nisu savršeni. No, nastojala sam u svakom od njih otkriti, ocrtati originalnost, ljepotu, upečatljivost, poruku koju su nam ostavile, svjedočanstvo koje nadahnjuje. Ovo je sve baština naše redovničke obitelji, ove provincije. To je ono što je vidljivo izvana, a što pomaže naslutiti što je osoba iznutra.“

Likovno-grafički lijepo uređena, s fotografijama pokojnih sestara, knjiga ima 364 stranice.

Nakladnik: Provincijalat Školskih sestara franjevske Provincije Svete obitelji, Mostar.

Fra Petar Ljubičić: *Primjeri potiču i privlače, hrabre i opominju (VI.)*

Šesta knjiga fra Petra Ljubičića pod naslovom *Primjeri potiču i privlače, hrabre i opominju* rezultat je njegova uranjanja u svaki dan život čovjeka. Život koji se pokatkad čini besmislenim, molitvom, promišljanjem i ljubavlju prema bližnjemu, postaje život za koji se treba boriti.

Tomu nas fra Petar uči na primjerima iz života svetaca i Svetoga pisma, ali i na primjerima iz života običnih ljudi te znanstvenika i poznatih osoba. Značajan broj primjera koji potiču i privlače, hrabre i opominju fra Petar također nalazi u svjedočanstvima međugorskih hodočasnika od kojih mnogi svjedoče o duševnom i tjelesnom ozdravljenju koje su doživjeli u Međugorju. Knjiga se može čitati u jednom dahu, poput zanimljive romana, ali i svakodnevnim uzimanjem jednog ili nekoliko primjera kao stalnu duševnu hranu i pomoć u svagdanjem životu.

Knjiga, opsega tristo stranica, sadržajno je podijeljena u tri poglavlja: *Tko je zapravo Isus Krist?*, *Sveci su nam primjeri i živi uzori, poruka i opomena te Dodatak.*

Nakladnik: Informativni centar „Mir“ Međugorje.

Promjena satnice molitvenoliturgijskog programa

Svake se godine u ponedjeljak nakon proslave Uzvišenja križa Kristova na Križevcu u Međugorju mijenja satnica molitveno-liturgijskog programa.

Od 16. rujna molitva krunice u župnoj crkvi započinje u 17, a sv. Misa u 18 sati. Slijedi uobičajen molitveni program nakon sv. Mise.

Klanjanje Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramentu održava se utorkom i subotom od 21 do 22 sata, te četvrtkom nakon večernje svete Mise. Čašćenje križa Kristova je petkom od 19 do 20 sati.

Molitva krunice na Podbrđu nedjeljom je u 14 sati, a križni put na Križevcu petkom u isto vrijeme. Sveta Misa na hrvatskom u 13 sati služi se samo subotom.

Šahisti iz Slavenskog Broda u Međugorju

Članovi Šahovskog kluba „Posavac Festung“ iz slavonskobrodskog prigradskog naselja Ruščica u rujnu su deseti put hodočastili u Međugorje. Tom prilikom šahisti su sudjelovali i na pojedinačnom šahovskom turniru „Međugorje 2013.“

Među dvanaest igrača najuspješniji je bio majstorski kandidat Darko Bajan koji je iz sedam kola osvojio šest bodova, koliko je osvojio i drugoplasirani Ilija Garić s nešto lošijim kumulativom. Kažimo i to da je treće mjesto osvojio trećekategorik Berislav Kodžoman s pet i pol bodova.

Kod kadeta je najuspješniji bio trećekategorik Benjamin Grgurević, a drugo je mjesto pripalo Ivanu Rakiću. Odličja je podijelio Ivica Ereš, jedan od osnivača kluba. Sudac turnira bio je Mato Opačak, a zamjenik Luka Čondić.

Šahisti su s članovima svojih obitelji redovito sudjelovali u večernjem molitvenom programu te molili krunicu na Brdu ukazanja i križnome putu na Križevcu. Hodočašće u Međugorje šahisti iz Ruščice iskoristili su i za posjet franjevačkom samostanu u Kraljevoj Sutjesci.

Mato Opačak

O. Charles Colazzi o svom iskustvu u Međugorju

O Charles Colazzi iz New Jerseyja (SAD) deveti je put u Međugorju. Govorio nam je o svome životu i svećeničkom pozivu, o svom iskustvu u Međugorju u koje je prvi put došao sa skupinom mladih kada je imao šesnaest godina. Kaže da je jednostavno iskusio ljepotu ovoga mjesta: „Kao mladić išao sam u crkvu, ali nisam baš volio svoju vjeru. Dok sam bio u Međugorju, iskustvo molitve bilo je toliko snažno da me istinski promijenilo. Nakon povratka, zavolio sam molitvu, provodio vrijeme na klanjanju i gotovo svakodnevno molio krunicu.“

Četiri godine nakon prvoga hodočašća odlazi u sjemenište te postaje svećenikom. Kad je proslavio svoju mladu Misu, opet je došao u Međugorje: „Sve je to predivno iskustvo. Rekao bih zapravo da sam se zaljubio u Gospu i Isusa. Svačije je iskustvo drukčije. Netko doživi unutarnje iscjeljenje,

netko osjećaj bliskosti i ljubavi... Ispovijedi u Međugorju veoma su znakovite, ljudi su zacijelo drukčiji kada se vrate svome domu. Ljudi koji se ovdje ispovijedaju obično osjete nešto snažno, a mnogima se u potpunosti promijeni život. Posebno su dirljive ispovijedi ljudi koji su dvadeset ili trideset godina lutali i za mene kao svećenika to je vrhunac Međugorja“, kazao je o. Charles.

Andrea Cunningham: Međugorje je posebno mjesto

Među brojnim hodočasnica u kolovozu smo susreli i Andreju Cunningham iz Sjeverne Irske koja je s mužem i petero djece peti put u Međugorju. Rekla je da je ovo mjesto nešto posebno, a dolazi tako često jer se osjeća kao kod kuće: „Ovo je doista posebno mjesto. Za ukazanja sam čula početkom 90-ih, a prvi put došla 1994. godine, kad sam se i udala. Kako mi Međugorje pomaže? Najprije, osnažuje moj odnos s Bogom, jača mi i obnavlja vjeru, daje snagu. Mislim da je lako biti uvučen u gužvu i životnu zbrku. Lako nas odvuče druge stvari, ali kada dođete u mjesto kakvo je Međugorje, tada je to povratak osobnu odnosu s Bogom.“

Andrea je također rekla da mladi ljudi uvijek nešto traže, a zapravo traže Boga: „Divno mi je vidjeti toliko mladih u Međugorju kako šecu i mole krunicu i izgledaju tako prirodno, ali to im je ovdje lakše nego doma. Kod kuće je to ponekad teško jer ljudi misle da nisu normalni ako mole, a ne čine neke druge stvari. Ne znam za budućnost. Jedino mogu reći da je Međugorje malo neba na ovoj zemlji i svi tomu težimo, bili toga svjesni ili ne. Tomu težimo, a ovdje dobijete osjećaj da je to moguće postići.“

Statistika za kolovoz 2013.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 374 200.
Broj svećenika koncelebrana: 7492 (241 dnevno).

Drugo hodočašće za osobe s invaliditetom u Međugorju

Drugo hodočašće za osobe s invaliditetom održano je u Međugorju od 20. do 22. rujna pod naslovom: „Živite svoju vjeru“.

Poticaj za organizaciju susreta je dugogodišnje hodočašćenje s. Rastislave Ralbovsky sa zajednicom osoba s posebnim potrebama iz Đakova. „Moja veza s Međugorjem je Božji poticaj. Od 1995. otkako sam došla u Đakovo i otkako mi je povjeren rad Doma duhovne pomoći, jedno od prvih usmjerenja bio je rad s osobama s invaliditetom. Mi smo se uključili u svjetski pokret *Vjera i svjetlo*. Već od početka počeli smo dolaziti u Međugorje. To nam je bilo kao dolazak kući svojoj majci. U srcu mi je uvijek bila želja da se rad proširi, da se pokrene međunarodni susret“, kazala je s. Rastislava koja naglašava da već 32 godine imamo Kraljicu Mira te da je Bog počastio ovaj narod na tako osobit način.

Na susretu je sudjelovala i gđa Đurđica Mađar iz Vinkovaca, majka dječaka koji

ima cerebralnu paralizu. Dopredsjednica je udruge „Bubamara“. Ističe da je Međugorje prepoznalo populaciju osoba s posebnim potrebama.

„Okupili smo se radi druženja, ali svi smo željni Gospina blagoslova. Vjera je ono što pokreće mene kao majku, moga muža, moje dijete. Moj Marko je, zahvaljujući Bogu, Majci Božjoj i Međugorju prohodao u desetoj godini. U Međugorje sam prvi put došla 1985. U odrastanju sam zaboravila na Boga i živjela sam život bez Njega. Na svijet je došao naš Marko i 2002., na povratku s mora, došli smo u Međugorje što sam doživjela kao turističko razgledanje. Moj je suprug odrastao u obitelji bez vjere. Ovdje je počelo moje potpuno obraćenje, a suprug je još bio daleko od toga. Problemi sa sinom bili su brojni. Bila sam očajna, trudila sam se ići u crkvu, ali neredovito. Tada nisam podnosila muža, nisam mu dala pristup k sebi i djetetu. Godine 2006. prvi sam put organizirano došla u Međugorje. Popela sam se na Križevac i plakala. Molila sam za

ozdravljenje svoga djeteta. Na trenutak sam prestala plakati, a kroz glavu mi je prošla rečenica: „Što će ti hod tvoga djeteta ako ti je muževa duša izgubljena?“ To me zbunilo i shvatila sam da mi trebamo ozdraviti brak, ljubav u braku. Danas smo obitelj koja redovito ide nedjeljom na Misu, naš je brak ozdravio. Počela sam se tada obraćati svome mužu s ljubavlju. Shvatila sam da želi biti dio nas. Povratkom iz Međugorja, stavila sam muža na prvo mjesto pa onda dijete. Čudo se dogodilo u nama samima, dogodila se opet ona prava ljubav. Rastemo svi troje kroz vjeru, kroz Međugorje“, kazala je Đurđica iz Vinkovaca.

Hodočašće je okupilo više od 460 sudionika koje su ugostili međugorski župljani. I ovaj put, kao i toliko puta do sada, pokazali su da imaju veliko srce i posvjedočili zašto je Gospa izabrala ovu župu na poseban način. Većina programa održavala se u prostorijama Majčina sela koje je zajedno sa župom Međugorje i Udrugom „Susret“ iz Čitluka glavni organizator susreta.

Obavijest o pobožnosti klanjanja

Brojni hodočasnici ističu da ih se u Međugorju najviše dojmila pobožnost klanjanja Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Od 1. listopada klanjanje Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramentu bit će utorkom od 21 do 22 sata, a ne više srijedom, kao do sada. Klanjanje pre Presvetim bit će dakle utorkom i subotom od 21 do 22 sata te četvrtkom nakon večernje svete Mise.

Od Duvna do Međugorja

Evo nas opet, Majko draga!
Zoveš nas ponovno.
Opet smo umornim nogama odmorili dušu.
Hvala za ispruženu ruku.
Hvala što si s nama.

Vlado, Marija, Mijo, Ozana, Božana, Branka, Antonija i Anica.

Majka je bila u Međugorju i čekala me

Diana Basile svoje je ozdravljenje doživjela prije 29 godina za vrijeme jednoga ukazanja u Međugorju. Na popisu osoba koje su u Međugorju čudesno ozdravile njezino je ime veoma istaknuto jer je riječ o medicinski neizlječivoj bolesti.

Priredio Krešo Šego

Gospođa Basile, o kojoj je neizlječivoj bolesti riječ?

– Bolovala sam od multiple skleroze.

Kad ste i kako osjetili prve simptome bolesti?

– Prve simptome bolesti osjetila sam nakon što sam 1967. rodila svoju drugu kćer. Noge su mi drhtale, ali liječnici nisu uspostavili nikakvu dijagnozu. Tada sam imala 26 godina i nisam ni pomišljala da mogu oboljeti od neke teške bolesti.

Kad su Vam liječnici rekli da više nećete moći hodati i da bolest sve više i sve brže narušava Vaše tjelesne snage?

– Prvi veliki poremećaj gubitka vida u desnom oku, drhtanje i paresteziju ili utrnutost ruku imala sam 4. veljače 1972. Imala sam 31 godinu i bila trudna po treći put!

Liječila sam se u centru za multiplu sklerozu u bolnici sv. Ante opata u Gallaratu nedaleko od Milana. Ravnatelj bolnice tada je bio profesor Cazzullo, jedan od najboljih neurologa. U toj sam bolnici saznala da bolujem od te neizlječive progresivne bolesti. Na odjelu gdje sam ležala svi su pacijenti bolovali od ove bolesti u veoma uznapredovalu stadiju.

Jeste li možda pomišljali da su liječnici pogriješili u dijagnozi?

– Prof. Cazzullo bio je jedan od najboljih neurologa, a i moj stric dr. Francesco de Paola, liječnik, uvijek je bio u kontaktu s liječnicima koji su me liječili. Imala sam potpuno povjerenje u ove liječnike i nikada nisam sumnjala u postavljenu dijagnozu. Na žalost,

unatoč vrhunskim liječnicima, bolest se nezaustavljivo razvijala.

A onda ste došli u Međugorje. Što ste dotada uopće znali o tom malenom mjestu i zašto ste odlučili doći ovamo?

– Moj kolega s posla Natalino Borghi, medicinski tehničar i šef odjela za usavršavanje pri kliničkom centru u Milanu, spomenuo mi je Međugorje i ispričao da se tamo već nekoliko godina ukazuje Gospa. Moram reći da sam oduvijek gajila pobožnost prema Gospi. Između ostaloga, išla sam i na hodočašće u Lurd i čim mi je Natalino spomenuo Međugorje i pozvao me da dođem ovamo, odmah sam rado pristala. Hodočašće je organizirala župa svetog Nazara Velikog iz Porte Romana u Milanu. Župnik don Giulio Giacometti bio je vrstan svećenik: blag, ali i strog, ponizan, ali i strpljiv, svećenik koji je cijeli svoj život živio samozatajno. Bila sam presretna što upravo on vodi hodočašće.

Tko Vam je pomagao na putovanju i sjećate li se prvog susreta s mjestom Kraljice Mira?

– Za vrijeme hodočašća pomagao mi je moj kolega Natalino Borghi. Tijekom putovanja govorio mi je da molim Gospu za ozdravljenje kako bih postala znak za čovječanstvo, znak da se ona zbilja ukazuje u Međugorju. No, ja sam razmišljala kako od majke Božje mogu tražiti da postanem znak jer se nisam osjećala dostojnom ni ući u onu malu prostoriju pokraj oltara međugorske crkve. Još sam manje bila dostojna tražiti ozdravljenje jer sam osjećala da me nebeska majka voli tisuću puta više nego što ja mogu voljeti nju. Prvi susret s Majkom Božjom imala sam kada sam i sama 1965. po prvi put postala majkom. Tada sam upoznala njezinu nježnost, njezinu blagonaklonost i njezinu ljubav za svoju djecu. U Međugorju sam proživjela velike i neopisive radosti i dobila veliku utjehu.

Nakon dvanaest godina trpljenja teške bolesti 23. svibnja 1984. potpuno ste ozdravili. Gdje se i kako to dogodilo?

Nisam se puno bavila činjenicom da odjednom ponovno hodam. Zahvaljivala sam Gospi koliko sam u svojoj malenosti znala i umjela za veliku milost koju mi je udijelila. Želim naglasiti da na hodočašće nisam išla da bih tražila ozdravljenje, nego me nosila želja da susretne našu nebesku Majku.

– Majka je bila u Međugorju i čekala me. Zašto baš tamo, ne znam. Međugorje je bilo dio neba: ljepota prirode, pjev ptica, miris mira i ljubavi... Sve je govorilo o Mariji i Bogu. Susret s Kraljicom Mira dogodio se 23. svibnja 1984. u pokrajnjoj prostoriji župne crkve svetoga Jakova u Međugorju. Bilo je to za ukazanja Majke Božje vidiocima nešto prije 18 sati. Za vrijeme ukazanja nisam ništa molila niti sam išta mislila. Kao na filmu vidjela sam sav svoj život – ono što je bilo dobro i ono što je bilo loše, sve. Nakon ukazanja ustala sam i otišla pred oltar zajedno s drugima moliti sedam Očenaša, sedam Zdravomarija, sedam Slava Ocu i Vjeronjanje. Nakon toga zamoliše nas da sidemo s oltara i da u crkvi budemo na Misi i na molitvi za ozdravljenje. Kada smo izlazili iz crkve, plačući mi je prišla jedna žena i rekla da je toga dana dobila dva znaka: prvi znak je ispovijed kod fra Tomislava, a drugi da me je vidjela kako hodam. U tom sam trenutku i sama potrčala iz crkve jer sam tek nakon njezinih riječi shvatila da sam ozdravila. U trenutku kada me ta žena oslovila i prisilila da se za-

ustavim i pogledam samu sebe, postala sam svjesna svoga obnovljena tijela. Do tog trena nisam bila svjesna što se sa mnom dogodilo. Kada su me ugledali članovi moje skupine kako hodam, iznenađenju nije bilo kraja. Otac Giulio, koji je svaki trenutak hodočašća bio s nama i koji je godinama proučavao fenomen u Međugorju, blistao je od sreće. Nije pokazivao nikakvu euforiju, kako mu je nalogala i njegova poniznost, nego nam je rekao da ostanemo u tišini i molimo. Gledao me očima punima radosti i sreće. I sami možete zamisliti kako se osjećala osoba koja je godinama bivala sve bolesnijom, a odjedanput postaje potpuno zdravom.

Sutradan ste iz Ljubuškoga, gdje ste za vrijeme hodočašća bili smješteni, pješice došli u Međugorje. Kako ste nakon toliko godina provedenih u kolicima podnijeli dvanaest kilometara pješačenja?

– Nisam se puno bavila činjenicom da odjednom ponovno hodam. Zahvaljivala sam Gospi koliko sam u svojoj maleno-

sti znala i umjela za veliku milost koju mi je udijelila. Želim naglasiti da na hodočašće nisam išla da bih tražila ozdravljenje, nego me nosila želja da susretne našu nebesku Majku. Moja kći često priča da me je, dok smo se vraćali, telefonom pitala jesam li ozdravila. Kad sam joj rekla da jesam, kratko je kazala: – Znali smo!

Kako su reagirali liječnici u Milanu kad ste im, posve zdravi, došli na pregled? Jesu li možda posumnjali u svoju raniju dijagnozu ili su kazali da je riječ o neobjašnjivu ozdravljenju?

– Neki od njih izjavili su da je riječ o čudesnu ozdravljenju, a za druge ne znam. Mogu samo reći da sam nedavno, 29 godina nakon ozdravljenja, ponovno bila na pregledima. Uz pomoć najsuvremenijih aparata liječnici su, a jedan od njih je i dr. Roberto Mai, potvrdili moje potpuno ozdravljenje.

Kakav je bio Vaš život proteklih 29 godina u obitelji, na poslu? I jesu li se simptomi bolesti ikada vraćali?

– Proteklih 29 godina posve sam normalno živjela u svojoj obitelji koja je u dvanaest godina moje teške bolesti sa mnom prošla kalvariju. Trudila sam se da svoju obitelj vodim putem svetosti. Nakon ozdravljenja nisam imala ni najmanji simptom bolesti, potpuno sam zdrava.

Kako ste često nakon toga dolazili u Međugorje? Što Vam danas znači Međugorje?

– Teško je izbrojiti koliko sam puta dolazila Kraljici Mira zahvaliti za sve što mi je darovala. Međugorje je meni kutak raja, a svi želimo u raj.

Što biste poručili čitateljima Glasnika mira?

– U svom sam životu iskusila da nam Bog daje sve što nam treba, a za vrijeme bolesti otkrila sam da je život jedan, da je lijep i dragocjen: jedan jer je ovo vrijeme našeg iskušenja, trpljenja; lijep jer nakon oluje sja sunce; dragocjen jer nam može služiti i biti plodonosan, i nama i drugima

U ovom lijepom i dragocjenom životu bol je instrument kojim možemo napraviti svoje ljudsko remek-djelo: prvo je pravilo da bol prihvatimo i zavolimo. Prihvaćanjem boli bolje se upoznajemo i vidimo dalje, počinjemo shvaćati svoju zadaću, osjećamo bratstvo. Preobražavanjem boli u radost bol postaje patnja, ljubav i svjetlo. Marija nas je naučila najtežoj patnji majke, ali nam je darovala život, ljubav, svjetlo i mir.

Prevela Mirjana Vasilj-Zuccarini

Proteklih 29 godina posve sam normalno živjela u svojoj obitelji koja je u dvanaest godina moje teške bolesti sa mnom prošla kalvariju. Trudila sam se da svoju obitelj vodim putem svetosti. Nakon ozdravljenja nisam imala ni najmanji simptom bolesti, potpuno sam zdrava.

Radovao sam se što se u mojoj Crkvi događa nešto posebno

Damir Agičić iz Slavenskog Broda u Međugorje je prvi put hodočastio prije trideset godina. Otada redovito više puta godišnje sa svojom obitelji ili s hodočasničkim skupinama dolazi Kraljici Mira.

Priredio Ivan Bor

Poštovani gospodine Agičiću, za početak, predstavite se našim čitateljima. – Pozdravljam Vas i cijenjene čitatelje *Glasnika mira*. Predstaviti se ukratko uvijek je pomalo nelagodno. Rođen sam prije 55 godina u Slavenskom Brodu, obiteljski sam čovjek mirna života. Moja supruga Ruža, naša kći Marija i ja po struci smo veterinari. I supruga i ja potječemo iz vjerničkih obitelji pa smo svi oduvijek praktični vjernici. No, ipak bih rekao da smo vjernici koji napreduju u svojoj vjeri i to s Božjim milosrđem, a našim sudjelovanjem u tom planu.

U Međugorju ste prvi put bili 1983. Što Vas je privuklo da, tek vjenčani, dođete u mjesto u kojemu tada nije bilo ni ugodnih pansiona ni hotela?

– Prve glasove o Međugorju čuo sam u vrijeme prvih ukazanja od dr. Brajkovića iz Čapljine, moga dobrog kolege na studiju. Bilo mi je to sve nekako teško za shvatiti, ali sam postupio vjernički i pouzdao se u sud Crkve. I supruga i ja o tome smo dosta razgovarali pa smo odlučili još tada na bračnom putovanju uz nekoliko dana provedenih na moru u svibnju 1983. posjetiti i Međugorje s namjerom da sve sami vidimo iz prve ruke. Osim toga, i prije smo se u molitvama oboje rado utjecali našoj Gospi pa smo radosno zaključili da joj tim hodočašćem na neki način zahvalimo i na našoj bračnoj zajednici. Onda smo vjerovali, a i danas baštinimo Gospin blagoslov!

Što ste do svoga prvog hodočašća znali o ukazanjima Kraljice Mira?

– Znao sam samo priče lokalnoga stanovništva koje mi je detaljno i s čvrstim uvjerenjem u istinitost prenosio moj spomenuti kolega s fakulteta. Moram priznati da mi je on ispričavao i svoja osobna svjedočanstva jer je i sam bio nazočan nekim događanjima i pojavama. U ono vrijeme, bez neke duhovne pripreme, bilo mi je to istodobno i čudno i poželjno, ali i poticajno. Kako da onda jedan mlad čovjek prihvati priče i svjedočanstva o pojavama na nebu pa i na Križevcu, a nikada nije vidio niti si može predočiti to mje-

sto? No, kao vjernik sam se radovao što se u mojoj Crkvi događa nešto posebno, neki Božji zahvat.

A kakvi su Vam bili prvi dojmovi, i doživljaj samoga mjesta – molitva, molitvena mjesta?

– Sjećam se malog mjesta s uistinu monumentalnom crkvom u odnosu na tih nekoliko raštrkanih kućica. Dobro smo upamtili i veoma loš put kojim smo iz Makarske preko Vrgorca stigli do Međugorja. U ono je doba fićom to bio pravi pothvat! Gotovo ničega od ovoga danas nije bilo. Lutali smo sami, bili pred crkvom i oko crkve, bili u crkvi, pomolili se Gospi, ali kao mladi ljudi tada smo uglavnom molili, a slabo zahvaljivali.

Ono nešto što se osjeti u Međugorju kad se dođe *duše otvorene za Božji zahvat*, osjetili smo i tada te se kući zaputili duhovno osvježeni, obnovljeni. I život nam je kasnije potvrdio da smo u Međugorju dobili neku duhovnu snagu da izdržimo sve što nas je kasnije u životu čekalo.

Mijenja li se nakon toga išta u Vašem vjerskom životu?

– Kako rekoh, bili smo do tada, da nas tako nazovem, stabilni i korektni vjernici sa svim manama koje smo opravdavali svojim godinama. Možda da najlakše objasnim – Bog, vjera i Katolička Crkva ni u jednom trenutku nisu dolazili u pitanje, ali ona ljudska razina, eh, ona je imala propusta. Negdje 1988. bio sam na ispovijedi kod patera Ruperta u brodskom samostanu i on mi je rekao da moram u Međugorje! Pomalo iznenađen, mislio sam tada da je pokora nekakva kazna i da je ta nerazmjerna grijesima, no što mogu – naučen sam slušati svećenike.

Živjeli smo u to vrijeme u Slunju, posao je bio težak, vremena inflacijska, a putovanja pothvati, tako da je moja pokora morala pričekati. Ostala je ta pokora za neka druga vremena koja su došla tek poslije rata. No, od tada nastaje ono pravo duhovno usmjerenje u vjeri. Ništa naglo, ništa spektakularno, ali vidljivo i trajno. No, najvažnije

je da je naša promjena, prema ocjeni drugih, učinila da kroz življenje vjere budemo bolji ljudi.

Svatko mora kleknuti pred Gospodinom, netko u dobru, a netko u zlu. Stoga, bolje Mu dođimo zahvaljivati za dane nam milosti, i za one koje osjećamo i za one kojih nismo svjesni. Međugorje sa svojim duhovnicima svakako je mjesto izbora vjernika današnjice!

Opet smo supruga i ja bili na duhovnom godišnjem odmoru. Posve slučajno otišli smo na ispovijed k fra Viktoru, za kojega do tada nismo znali da postoji, i doživjeli posebno duhovno unaprjeđenje. A bila je to tek obična ispovijed jer smo na ispovijed išli redovno. Obična ispovijed s neobičnim ishodom. Taj osjećaj duhovne blizine s vjerom, Crkvom, ako mogu reći i s Bogom, jedinstven je. Nikada ranije o tome nisam razmišljao niti išta takvo pretpostavljao, ali oni koji su imali slična iskustva znat će o čemu govorim. Kao da je u ispovijedaonici pri najobičnijoj ispovijedi ispovjednik *držao otvoreno nebo nad pokornikom*, kako to reče drugi veliki međugorski ispovjednik fra Tomislav!

Kako to inače biva u Božjim zahvatima, ništa se ne događa preko noći, ni spektakularno, ni uz fanfare. Dapače, sve u duhovnom životu ide nabolje, čovjek jača, očvršćuje u vjeri iz dana u dan.

Uskoro ste ponovno došli i kasnije nastavili dolaziti. Što vjernika vuče na toliku žrtvu putovanja i odricanja jer hodočašće nije ugodan godišnji odmor?

– Mi već desetak godina u povratku s godišnjega odmora dolazimo obavezno na duhovni oporavak i to dva-tri dana najmanje dva puta godišnje. Kad vam se negdje nešto lijepo dogodi, kad uvijek s nekog mjesta odete bogatiji, onda se na to mjesto rado i vraćate. Samo, malo je takvih mjesta koja se ne mijenjaju. Jedno od njih je i Međugorje. Ono se ne mijenja u duhovnom smislu te i dalje svojim plodovima vjere hrani svakog hodočasnika. Zato ovamo i hrlimo jer znamo da nas čeka velika duhovna nagrada, ona kakvu ne mogu dati ni ponuditi ni najbolja svjetska turistička središta.

Ovdje svakako valjalo ukazati na uzornu brigu o hodočasnicima koja se iskazuje u svetištu. Uređenje crkve, vanjskoga oltara, svih mjesta za molitvu, sva napredna tehnička rješenja za hodočasnike, prijevodi svetih Misa kao i svi ostali sadržaji na takvoj su razini da ih rijetko nalazimo u drugim velikim svetištima u svijetu.

Osjetite li se odjeci Međugorja u Vašem gradu? Kolik je interes hodočasnika, ima li molitvenih skupina...?

– U Slavenskom je Brodu inače živ vjerski život. Svakoga osmoga dana u mjesecu proslavljamo Gospu Brze Pomoći s velikim brojem hodočasnika, no Međugorje je jako poznato i prihvaćeno među vjernicima. Veoma često vidite ovdje autobuse s brodskim registracijama što mene osobno jako raduje. Kad smo vidjeli koliko ljudi žude za Međugorjem, za porukom, za tim obrascem sve-

tosti, kroz naše mjesno bratstvo FSR-a u tri smo navrata uspješno organizirali posjet vidjelaca našem samostanu. Prva je bila Mirjana, a poslije nje Ivanka i onda Jakov. Sva tri susreta vidjelaca s vjernicima prošla su izvanredno uspješno, a brodski je samostan bio premalen da bi primio sve vjernike. I to je bilo prvi put da su vidioci došli u Hrvatsku i tako svjedočili o vjeri te smo kao organizatori jako ponosni na te susrete.

Čitate li Gospine poruke iz Međugorja i što Vam one znače?

– Posve sam slučajno jednog drugog travnja, mislim 2005. godine, bio na ukazanju kod vidjelice Mirjane. To je jutro padala silna kiša. Stiska je bila nevjerojatna, no i tada sam baštiniio plodove! Naime, fascinirala me vjera Korejaca koji su na ukazanje donijeli i ogromne križeve. Ne znam kako su ih unijeli u avion i donijeli ovamo, a nama koji smo ovdje za nekoliko sati vožnje nekada bude teško hodočastiti.

Čitam poruke, nastojim po njima i živjeti, a šaljem ih i svojim vjernim i manje vjernim prijateljima. I mogu reći da mi se kasnije jave mnogi i kažu da sam im baš poslao poruku u pravom trenutku. Iako se ne sjećam koju sam poslao, jer mi to kažu i nakon nekoliko mjeseci, raduje me kad prepoznam plodove. Poruke su poticajne jer se preko njih možemo osvjedočiti da je i to način na koji se naša nebeska Majka brine o svakome od nas, samo da joj otvorimo svoja srca!

U prilici smo svakodnevno čitati i slušati da sve manje ljudi živi u skladu sa svojom vjerom, da sve manje ljudi ide u crkvu. S druge pak strane, prema mnoštvu koje je svakodnevno u Međugorju vidimo da čovjek traži Boga.

– Očito su došla vremena da se odjeljuju ovce od jaraca. Ta manjina koja ne živi u duhu svoje vjere već se odala lagodnu svjetovnjaštvu. Svjesni svojega gubitka, glasnošću žele opravdati svoju ludu odluku. Žalim tu manjinu jer ne znaju što gube, a onu većinu koja hodočasti i u Međugorje i u druga svjetska svetišta treba poticati da po povratku kući svojim životima ponosno svjedoče svoju vjeru. Kada sam spomenuo Korejce, moram spomenuti i vjernike sa svih strana svijeta koji hrle u Međugorje jer ovdje očito baštine onu duhovnost, onaj poticaj u vjeri za kojim žude, a ne nalaze ga drugdje.

Svatko mora kleknuti pred Gospodinom, netko u dobru, a netko u zlu. Stoga, bolje Mu dođimo zahvaljivati za dane nam milosti, i za one koje osjećamo i za one kojih nismo svjesni. Međugorje sa svojim duhovnicima svakako je mjesto izbora vjernika današnjice!

Mediji, škola i Frankenstein

Ima stvari na koje se ljutimo, a u njima djelom ili propustom sudjelujemo. Prešućena informacija je manipulacija. Filtrirana informacija je manipulacija. Loše prenesena informacija je manipulacija. Informacija izvađena iz konteksta također je manipulacija.

Lidija Paris

Mediji su prvoklasno sredstvo za oblikovanje javnoga mišljenja. Zahvaljujući medijskim alatima, stvarali su se i uništavali društveni pokreti, opravdavali ratovi, zaoštravale financijske krize, poticale nove ideologije, u kolektivnoj psihi proizvodila stvarnost.

Deset načina manipulacije javnošću

Američki lingvist i filozof Avram Noam Chomsky sastavio je popis od deset najčešćih i najučinkovitijih strategija kojima se putem medija manipulira stanovništvom:

1. Odvratiti pozornost od bitnih pitanja i preplaviti javnost beznačajnim informacijama tako da nema vremena za razmišljanje.
2. Stvoriti probleme pa ponuditi rješenja.
3. Da bi javnost prihvatila neprihvatljivo, treba ga dozirati i primjenjivati postupno.
4. Najaviti pa odgađati nepopularne odluke. Nazvati ih „bolnima i potrebnima“, privikavati javnost na njih. Kada odluka padne, bit će rezignirano prihvaćena.
5. Obratiti se javnosti kao da je malo dijete ili mentalno oštećena osoba. Njezina će reakcija tada biti lišena kritičke dimenzije.
6. Ciljati na emocije više nego na razum. To kod pojedinca dovodi do kratkoga spoja u racionalnom analiziranju i kritičkom razmišljanju i omogućuje usađivanje u podsvijest ideja, želja, strahova, tjeskoba, kompulzivnog ili induciranog ponašanja.
7. Držati javnost u neznanju i osrednjosti. Učiniti javnost nesposobnom razumjeti tehnologije i metode koje se koriste da bi ju se nadziralo i podčinilo.
8. Poticati javnost da bude zadovoljna osrednjošću, da vjeruje da je u modi biti glup, vulgaran i neobrazovan.
9. Potencirati osjećaj krivnje. Neka po-

jedinac sam sebe krivi za vlastiti neuspjeh. Umjesto da se pobuni, on sam sebe paralizira osjećajem krivnje, što dovodi do depresivna stanja koje sprječava djelovanje.

10. Upoznati pojedinca bolje nego što on poznaje sama sebe. Zahvaljujući biologiji, neurobiologiji i primijenjenoj psihologiji, „sustav“ poznaje prosječna čovjeka bolje nego što on pozna sama sebe tako da u većini slučajeva ima veću kontrolu i moć nad pojedincima nego oni nad samima sobom.

Navodnjavati pustinju

Judeokršćanske vrijednosti, vrijednosti jednobožačkih religija uopće, u današnjem zapadnjačkom društvu imaju sve manje i manje prostora. U nekim zemljama čak postaju protuzakonite. Dolazi li vrijeme novoga mučeništva? Svjedočiti pod cijenu karijere, financijske sigurnosti (a tko je danas još uopće ima?), vlastita života... Kada je u 4. stoljeću kršćanstvo postalo državna religija, oni koji nisu htjeli razvodnjavati svoju vjeru bježali su u pustinju. Danas je kršćanstvo izbačeno iz javnoga prostora i pustinja je svuda oko nas. U njoj treba ostati, nju treba navodnjavati.

Da nam se ne bi dogodilo nešto još gore...

U prvim godinama ukazanja Gospa je u jednoj poruci pozvala na pomirenje da nam se ne bi dogodilo nešto još gore. Pomirenje koga s kim? Hrvata s Hrvatima? Katolika, pravoslavnih i muslimana međusobno? Gore od čega? Što može biti gore od komunizma koji je tada vladao? Islamski fundamentalizam? Tiranija liberalnoga tržišta? Ili možda diktatura relativizma koja se temelji na posvemašnjoj konfuziji? Kada Bog stvara, on dijeli, rastavlja. Sada je društvo, izgleda, u fazi kada se nametanjem

rodne teorije sve vraća u primordijalni *tohu va bohu*, opći kaos. S gorčinom smo ismijavali komunističku utopiju i pitali se kako će dugo potrajati. Pala je kao kula od karata. Kada bi se rodna teorija i nametnula u širim svjetskim razmjerima, sigurno ne bi bila duga vijeka jer zdrav razum ne može dugoročno trpjeti takve bedastoće ni društvo takvu izopačenost.

Frankensteini 21. stoljeća

Mediji su nedavno javili da je u Berlinu jedan transseksualac rodio dijete. Dotična je kultura bila ženskoga spola dok nije operativnim zahvatom odstranila grudi, hormonskom terapijom napumpala mišiće i postala dlakava i tako stvorila mušku fasadu, ali zadržala ženske reproduktivne organe da bi na kraju začela umjetnom oplodnjom. Slično se dogodilo prije nekoliko godina u SAD-u: žensko-muška osoba rodila je troje djece. Što bi se dogodilo kada bi taj muškarac, koji to i nije, prestao uzimati muške hormone? Bila bi to muškobanjasta samohrana majka koja ne može dobiti svoje dijete. Ta kultura ženskoga spola i muškoga roda zahtijeva da ju njemačka administracija uvede kao oca, a ne kao majku djeteta. To dijete službeno (administrativno) nema majke. Rodio ga je otac. A sve je počelo s izmišljanjem razlike između spola i roda, upravo onim što nameće Jovanovićev 4. modul spolnoga odgoja. Nije dovoljno zgranuti se nad time. Treba djelovati.

Spolni odgoj u čeličnom zagrljaju nevladinih udruga

HTV-ova emisija *Školski sat* pod naslovom *Rodne uloge* od utorka 17. rujna 2013. pokazala je da je spolni odgoj u čeličnom zagrljaju nevladinih udruga, feministica i rodni ideologa. U toj emisiji vodeća članica nevladine udruge CESI reklamira jednu internet-sku stranicu na kojoj će mladi naći dopunske informacije o seksualnoj edukaciji. Dotična internetska stranica dio je programa senzibilizacije za pitanja roda i spola koji provodi „nevladina feministička organizacija koja se zalaže za unapređenje društvenog položaja žena i ostvarenje spolne i rodne ravnopravnosti“. Na tom se portalu dotična osoba

predstavlja ovako: „Odrastanje uz sedam godina starijeg brata pobudilo je u meni feministički bunt. Rano sam počela uočavati privilegije muškog roda (jedan period sam željela biti dečko) te se boriti za ravnopravnost spolova unutar vlastite obitelji. Tokom studija zainteresiralo me područje seksualnosti koje me usmjerilo na proučavanje odnosa između muškaraca i žena pomoću analitičke kategorije roda koja objašnjava društveno konstruirane razlike između spolova.“ Takvi „stručnjaci“ u *Školskom satu* na HTV-u djeci i mladima nameću svoje shvaćanje spolnosti. To je „znanost“ koju nudi Ministarstvo znanosti. I to bi roditelji trebali šutke prihvatiti?

Aktivnosti te i sličnih udruga ne staju na hrvatskim granicama. Neka se roditelji u Bosni i Hercegovini, Srbiji, Crnoj Gori i drugdje ne zavaravaju. To je već na njihovim vratima, to je već u njihovim kućama i čeka pravi trenutak da bukne u javnosti.

Rodna ideologija kap po kap

Djeca je potreban zdravstveni i spolni odgoj, ali ne onaj koji promiče nečije sumnjive interese. U zdravstvenom odgoju kakav u Hrvatskoj nameće MZOS sve je jednako vrijedno: heteroseksualnost, homoseksualnost, transseksualnost, samozadovoljavanje... Bitno je boriti se za svoja seksualna prava, rušiti stereotipe i predrasude, imati slobodu izbora... Drugim riječima: – Radite što hoćete s kim hoćete jer na to imate pravo, samo se lijepo dogovorite s partnerom i pazite da ne uhvatite ni sidu ni bebu.

Sukladno programu Zdravstvenog i spolnog odgoja đacima treba objasniti znanstveni stav o uporabi kontracepcije, oni bi trebali analizirati odredbe Deklaracije o seksualnim pravima Svjetske zdravstvene organizacije, usporediti medicinska, religijska i feministička stajališta o prekidu trudnoće, osuditi stigmatizaciju i diskriminaciju seksualnih manjina, prihvatiti istospolni brak i različite tipove obitelji, analizirati znanstveni, religijski i aktivistički pristup ljudskoj homoseksualnosti, razlikovati transseksualnost i transrodnost...

Kada ZO kaže da treba analizirati odredbe Deklaracije o seksualnim pravima Svjet-

ske zdravstvene organizacije, on bezočno laže. Riječ je o opsežnu pamfletu međunarodne nevladine organizacije IPPF, a ne o povelji UN-ove Svjetske zdravstvene organizacije, iako su njihovi interesi i ciljevi toliko umreženi i zajednički da među njima zapravo i nema neke bitne razlike.

Kada ZO govori o medicini, na koje se spoznaje oslanja? Nisu svi liječnici istoga mišljenja.

Kada ZO govori o religijskim stajalištima i pristupima, tko tumači ta stajališta? Svećenici, pastori, rabini i imami ili pak ateisti, članovi homoseksualnih udruga, rodne feministice i suradnici?

Kada ZO govori o znanosti i znanstvenim pristupima i stavovima, o čemu govori? O publikacijama ultraljevičarskih i ultraliberalnih nevladinih udruga čiji su voditelji diplomirali rodne studije? O marketinškoj strategiji plasiranja homoseksualnosti i transseksualnosti na tržište? O kriminalnim mahniteljima proizašlima iz pedofilске pornografske radionice Alfreda Kinseya koja proizvodi nadriznanstvenike? O institutu koji policiji koja istražuje pedofiliju ne dopušta pristup svome arhivu, o institutu čiji direktor izjavljuje da će prije uništiti arhiv nego dopustiti policiji uvid u njega?

HTV-ov doprinos rušenju stereotipa

HTV se aktivno uključio u program rušenja stereotipa uz pomoć dvaju spotova i jedne reklame. Prvi spot: Dok mladi panker stoji na ulici i dok pada kišica, odostraga mu pristupa otmjena gospođa u zrelih godinama i štiti ga svojim kišobranom. Drugi spot: Televizirani mišićav muškarac nesprenim rukama pokušava plesti papučiće za novorođenče. (Da to nije onaj koji je u Berlinu rodio bebu?) Reklama za deterdžent za pranje rublja: Mladić nježna izgleda ekstatično promatra i hvali blistavo čisto rublje dok se u pozadini vrti perilica.

Gore navedeni spotovi i reklame nisu ni šala ni slučajnost, već marketinški precizno proračunato djelovanje na podsvijest (vidi 6. točku o manipulaciji javnosti prema Chomskom). Ispod tih i takvih spotova stoji potpis

rodni ideologa koji nameću nove stereotipe. Žena je oslobođena svoje majčinske uloge. Muškarac može igrati ženske uloge. Dok s jedne strane naglašava pojedinačno pravo na izbor, rodna ideologija zapravo slijedi svoj kolektivistički cilj: smanjiti plodnost i zaustaviti globalni porast stanovništva da bi razvoj bio „održiv“. Homoseksualne i transseksualne osobe, samom činjenicom da u paru po naravi i bez pomoći liječničke struke nisu plodni, doprinose zaustavljanju porasta svjetskoga stanovništva i „održivu“ razvoju i zato se globalno potiče takvo ponašanje.

Laž se može nametnuti, ali ne može postati istinom

Američka pjevačka zvijezda Lady Gaga, jedna od marioneta koje je stvorio američki *gay* marketing i kojima upravlja *gay* lobi, na francuskoj je televiziji nedavno izjavila: „Pokušala sam promijeniti sebe. Nisam uspjela pa sam odlučila promijeniti svijet.“ Izvrnula je tisućljetnu mudrost koju naviještaju sve religije: „Ako želiš promijeniti svijet, počni od sebe.“ Prije svakog koncerta Lady Gage nebom lete aviončići koji za sobom vuku plakate na kojima piše: „Takav sam rođen.“ Na svakom koncertu obvezno pada *gay* mantra koju za pjevačicom frenetično ponavlja cijela publika: „Takav sam rođen.“ Lady Gaga uskoro će morati uvesti neku novu mantru jer više nije zanimljivo biti „takav kakav sam rođen“. Sada je „in“ mijenjati sebe, ali ne duhovno, nego tjelesno. Prekrajati samoga sebe. Mijenjati spol. Stvarati Frankensteine. To je nova mogućnost eksperimentiranja i nov izvor prihoda za liječnike bez etike i morala.

Razdjelnica

Razdjelnica više ne ide između rojalista i republikanaca, lijevih i desnih, vjernika i ateista, katolika i pravoslavaca, kršćana i muslimana, nego između civilizacije života i civilizacije smrti, između spola i roda.

Bože, kada gledaš što se događa, kako to možeš izdržati? Čovjek bi umro od jada! Isus odgovara: – Upravo to sam učinio. Umro sam zbog vašega jada. Ali to nije bio kraj.

Nepošten upravitelj ili duhovna korupcija

Više su me puta, što je znak da pozorno sudjeluju na sv. Misi, vjernici pitali kako razumjeti, kako rekoše, čudnu Isusovu prisposobu o nepoštenu upravitelju

fra Mario Knezović

Riječ je o Lukinu evanđelju 16, 1-13. Istini za volju, poruka je u prvi mah zbunjujuća. Isus hvali nepoštena upravitelja koji se ljudski snašao i druge učio kako treba prevariti gospodara.

Očito je da je Isus ljudima htio progovoriti njihovom logikom kako bi im kazao da su sinovi tame na zemlji snalažljiviji od sinova svjetla, ali da tako ne će biti kad se bude polagao konačan račun.

Nezasitno srce

Što nas uči ova Isusova priča o čovjeku koji je zlorabio svoj položaj? Najboljim mi se za shvaćanje Isusove poruke čini oblikovati priču koja se može povezati sa stvarnim životom. Priča bi mogla biti ovakva:

Obiteljski čovjek koji ima petero djece ostao je bez posla i plaće te tako doveo u pitanje opstojnost svoje obitelji. Zajedno sa suprugom svoje je molitve neumorno upućivao Bogu da mu pomogne pronaći bilo kakvo zaposlenje eda bi prehranio obitelj. Jednoga dana susretne poznanika koji ga upita bi li kod njega htio raditi vrlo odgovoran posao. Naravno, sav radostan prihvatio je ponudu. Gospodar, vlasnik velikoga poduzeća, povjerio mu je upravljanje

Očito je da je Isus ljudima htio progovoriti njihovom logikom kako bi im kazao da su sinovi tame na zemlji snalažljiviji od sinova svjetla, ali da tako ne će biti kad se bude polagao konačan račun.

poslovnicom u jednome gradu. Gospodar mu je obećao plaću od 5.000 KM. Došavši kući, čovjek je s velikim veseljem ukućanima ispričao da je pronašao posao s plaćom koju je mogao samo sanjati. Počeo je raditi i nekoliko je mjeseci sve išlo po planu. On je radio, a visoka plaća uredno je stizala.

Vrijeme je odmicalo i upravitelj poslovnice upao je u kušnju da pokuša ostvariti još veću dobit te počeo varati i krivo ispisivati račune. To je trajalo godinu dana sve dok neki radnici nisu primijetili da se događa nešto čudno. To su javili vlasniku, a on onda od upravitelja zatraži račune. Tako je otkrivena prijevarena. Od srca koje je bilo zadovoljno bilo kakvim poslom i plaćom, upraviteljevo je srce postalo nezasićeno i gramzljivo. Dobio je otkaz. Za njegovu ženu, majku i djecu nastade tjeskobna situacija. Od srama nisu mogli izlaziti na ulicu. Njihov je otac iznevjerio veliko povjerenje i dobrotu vlasnika koji mu je povjerio posao i pošteno ga i dobro plaćao. Povratak prijašnjemu načinu života nije bio moguć pa je, kako reče Isus, zaključio da kopati ne može, a prositi se srami.

Borba za zemaljsko

To bi bilo jedno od tumačenja Isusove poruke o Bogu i bogatstvu i o tome da se ne može služiti dvojici gospodara. Koliko li, na žalost, ovakvih nezgoda ima. Skromni postaju nezasićeni. U trenucima kada gramzljivost uzme glavnu riječ čovjek zaboravlja da je uzaludno zadobiti cijeli svijet ako naudi svojoj duši.

Stjecanje imanja ili prijateljstva na temelju prljava dobitka kalja ljudsku dušu koja nije sposobna primati i živjeti blagoslov i mir.

Čovjek današnjice bori se za zemaljsku stečevinu i nikako da nauči lekciju iz promašaja onih koji su živjeli prije nas. I, što je najgore, u toj borbi gubi onu glavnu bitku za vječni vijenac slave. A bogatstvo ionako nije stanje novčanika, nego stanje duše. Nama je lako znati gdje je naše blago. Trebamo samo saznati gdje nam je srce i za čime ono čezne.

Klanjanje

Odbaci sve lažno od sebe. Isus te vidi onakvim kakav jesi, kakav ćeš biti u posljednjem iskoraku iz vremena u vječnost. Odbaci sve maske i stani pred Isusa u istini svoga bića. Pokloni mu se!

Ako osjećaš da imaš teret slabosti, da si slab i ništavan, još bolje. Isus ovdje ne treba ništa osim tebe. On želi samo tebe i tvoje srce. Daruj mu to!

U ovom klanjanju večeras gledam u tebe, Isuse, kako u hostiji, u komadiću kruha, izgledaš otajstveno slab, ti Gospodar i Gospodin, ti, izvor svetosti i sama svetost.

Isuse, znam da večeras svakoga ponaosob želiš pitati: Kamo si se ti zaputio? Čega se bojiš? Ja sam snaga otkupljenja, uvijek sam ti blizu, osobito u času smrti!

Isuse, tako bih te htio voljeti čitavim srcem i bićem, ali je moja ljubav tako slaba, polovična, uvijek samo dio onoga što ti očekuješ. Molim te, ražari moju ljubav, uvećaj je!

Marijo, ti koja si rekla: „Kada biste znali koliko vas volim, plakali biste od radosti“, nauči nas ljubiti svoga Sina, našeg Spasitelja i Otkupitelja.

Hvala ti, Isuse, za tvoju ljubav, tvoju dobrotivost i tvoju strpljivost s nama, slabima i grješnicima.

M. Š.

Bijah gladan, bijah žedan, bijah gol i bos... i što činimo za njih?

Svetište Gospe od Pompeja (Italija)

Bilo je podne. Zvono s crkvenoga tornja pozivalo je na Gospin pozdrav. Istodobno se začu glas: „Ako budeš širio pobožnost krunice, bit ćeš spašen. Gospa ti to obećava.“ Razumio je poziv i odlučio da ne će napustiti Pompeje dok se ne proširi štovanje Blažene Djevice Marije.

fra Karlo Lovrić

Odvjetnik Bartol Longo rođen je 1841. godine u Latianu. Stigao je u Pompeje 1872. kao upravitelj imanja grofice Marijane Farnararo, udovice grofa Albenzija de Fusca. Nakon što se neko vrijeme bavio spiritizmom, čime je započeo u akademskom okruženju u Napulju, mladi se odvjetnik Bartol ovdje obratio. Bilo je podne. Zvono s crkvenoga tornja pozivalo je na Gospin pozdrav. Istodobno se začu glas: „Ako budeš širio pobožnost krunice, bit ćeš spašen. Gospa ti to obećava.“

Razumio je poziv i odlučio da ne će napustiti Pompeje sve dok se ne proširi štovanje Blažene Djevice Marije. Tako je započelo njegovo izvanredno djelo katehiziranja ljudi po selima koje je učio čitati i pisati te moliti. Također je obnovio župnu crkvicu Presvetoga Otkupitelja te na savjet nolskog biskupa započeo graditi crkvu Gospi od Krunice. Oko novoizgrađena svetišta Longo je ustanovio mnoga socijalna djela za najsiromašnije, poglavito za napuštenu djecu i mlade te za djecu zatvorenika.

Na 13. studenoga 1875. u Pompeje je dopremljena čudotvorna slika Gospe od Krunice, a iz Napulja, a potom i iz cijeloga svijeta, stizali su milodari za gradnju svetišta. U međuvremenu je Bartol počeo širiti molitve i pobožnosti kao i prošnje. U početku se molitva zvala *Čin ljubavi Djevici*, a nešto kasnije

Pompeji su susretište ljudi i naroda, kultura i nacionalnosti, mjesto susreta čovječanstva koje je žedno Boga i željno zakonitosti i pravde, nade i mira. To su vrata vječnosti, proroštvo o budućnosti čovjeka i povijesti.

Molba moćnoj Kraljici Presvetog Rožarja od Pompeja. Prije nego je ustanovljen sadašnji tekst molitve, više je puta prepravljana.

Molitva se obavljala dva puta godišnje: 8. svibnja i prve nedjelje u listopadu. Dana 8. svibnja 1915. molitva se molila i u Vatikanu: u podne toga dana Benedikt XV. je zajedno s vatikanskim dostojanstvenicima molio u kapelici sv. Pavla. Otad ju neprestano mole i njegovi nasljednici.

Bartol je molitvu definirao kao *Sat svijete* jer ju u različitim dijelovima svijeta isto-

dobno mole milijuni vjernika. Molitva je tijekom godina prevedena na različite jezike.

Udruženja i bratstva posvećena Gospi Zahvaljujući ponajprije talijanskim emigrantima, pobožnost Gospi od Pompeja proširila se po cijelome svijetu. Naime, oni bi prije ukrcavanja na brod u Napulju posjetili Pompeje gdje im je Bartol darivao Gospinu sliku s krunicom, sličicu i knjižice s molitvama.

U svijetu su poznate mnoge župne crkve i svetišta posvećena Mariji, Gospi od Pompe-

ja. Također su Gospi od Pompeja posvećena i mnoga udruženja i bratstva. Primjerice, u Sjevernoj Americi ima više od 20 takvih crkava, a ima ih i u Južnoj Americi. Svaka od tih crkava – u New Yorku, Chicagu, Montrealu, Vancouveru, Argentini, Brazilu, Venezueli, Urugvaju – organizira mnoge djelatnosti koje promiču pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji.

Desetljećima u službi širenja pobožnosti Gospi od Krunice, Bartol je djeci pružao obrazovanje i pozitivno djelovao na njihove roditelje. Djelovanje blaženoga Bartola pokušavali su uništiti glasinama i klevetama pa je on prema savjetu o. Ljudevita da Casorija *Djelo iz Pompeja* stavio pod papinsku upravu. Dana 12. rujna 1906. *Djelo iz Pompeja* i službenim je dokumentom postalo papinskim djelom. Kao osamdesetogodišnjak Bartol je na jednoj audijenciji upitao papu Pija: „Sveti Oče, mogu li sada počiniti u miru?“ Papa mu je odgovorio: „Ne, dragi naš Bartole, Vi ne smijete počiniti, već Vam valja raditi.“

Dana 5. listopada 1926. pobožni odvjetnik Bartol pošao je primiti nagradu za život proživljen za Boga i bližnje, a prigodom hodočašća u Pompeje 26. listopada 1980. papa Ivan Pavao II. proglasio ga je blaženim.

Pompeji su laboratorij solidarnosti

Pompeji su djelo Božje, hram Duha Svetoga, mjesto obraćenja i pomirenja, milosrđa i molitve, duhovnosti i svetosti. To je grad Marije koja se časti kao Gospa od Krunice, u čijoj školi milijuni hodočasnika uče slušati njezina sina Isusa i time osmišljavaju svoj život.

Pompeji su dar ljubavi Bartola Longa, svetoga odvjetnika koji je, prožet izvanrednom pobožnošću prema Mariji, cijeli svoj život založio služanju evanđelja gradeći novi grad ljubavi.

Pompeji su krunica, projekt života, put koji vodi do kontemplacije otajstava spasenja, sigurno utočište u životnim kušnjama, lanac koji veže srca s Bogom i čini nas braćom.

To je molba, vjerna i pobožna sinovska molitva Majci našega Gospodina. To je marijansko poslanje, apostolski mandat, služenje Riječi, zalag navještaja dobre vijesti evanđelja s Marijom po Mariji, Djevici slušanja i Djevici koja je rekla „fiat“ (neka mi bude).

Pompeji su laboratorij solidarnosti i ljudske promocije. Tisuće dječaka i djevojčica, muškaraca i žena, žrtve socijalnih nevolja prihvaćeni su i toplinom doma i obitelji vraćeni ljudskom dostojanstvu.

Pompeji su susretište ljudi i naroda, kultura i nacionalnosti, mjesto susreta čovječanstva koje je žedno Boga i željno zakonitosti i pravde, nade i mira. To su vrata vječnosti, proroštvo o budućnosti čovjeka i povijesti.

To je *grad na gori* koji svim ljudima dobre volje ukazuje na put koji preko Marije vodi u Božji grad, sveti grad Jeruzalem.

Svetište

Svetište je građeno u etapama. Ono prvotno s latinskim križem i jednom lađom te površinom od 420 četvornih metara podignuto je između 1876. i 1891. Dakle, moglo bi se ukratko reći da je suvremen grad Pompeji osnovan 1875. u pompejskoj dolini kao naselje od 300 stanovnika, a danas ga nastanjuje oko 25.000 stanovnika. Odvjetnik i štovatelj Blažene Djevice Marije Bartol Longo upravljao je izgradnjom Pompeja gdje je podigao veličanstvenu crkvu Djevice Marije od Ružarija pri kojoj je od 1887. sirotište za djevojke, a od 1892. i za djecu osuđenika. Godine 1922. tu je podignuta i škola. Zvonik crkve izgrađen je 1925., a njegov brončani križ orijentir je za cijelu dolinu rijeke Sarno. Crkva je postala hodočasničkim mjestom, što je 1927. dovelo do osamostaljenja Pompeja kao grada. Gradsko gospodarstvo temelji se na turizmu s velikim

Pompeji se nalaze na morskoj obali u blizini rijeke Sarno kraj Napulja, na sjecištu putova prema morskoj luci. Podignuti su na vulkanskoj stijeni koja se uzdiže 30 metara iznad mora. Budući da je grad potpuno bez izvora vode, život je bio težak, no zbog strateškoga položaja koji je omogućavao kontrolu plodne nizine iza grada i morskoga zaljeva ispod njega, bio je privlačna lokacija za mnoge. Grad je uništen 24. kolovoza 79. godine nakon erupcije vulkana Vezuva i Pompeji su bili zatrpani slojem pepela 1600 godina prije nego što su slučajno otkriveni.

Erupciji Vezuva koja je zatrpana Pompeje prethodili su brojni potresi od kojih je najrazorniji bio onaj iz 67. godine. Zahvaljujući svojoj snažnoj ekonomiji, grad se nakon potresa brzo oporavljao, no obnova je još bila u tijeku kada je Pompeje snašla konačna smrt.

Do 24. kolovoza 79. za Vezuv se vjerovalo da je obična planina. Toga dana oko 12 sati uz strahovit prasak sloj stvrdnute lave kojim je bio začepljen krater vulkana rasprsnuo se od nagomilana pritiska. Eksplozija je izbacila stup vulkanskoga materijala visok dvadesetak kilometara, a potom je slijedila kiša sitna kamenja te vulkanskoga pepela koji je zatrpao sve u opsegu od 70 km. U vrijeme erupcije u Pompejima je živjelo oko 20.000 ljudi.

Plinije Mladi, admiral rimske flote u obližnjem Misenu i prirodoslovac, u svom pismu Tacitu opisuje katastrofu u kojoj je poginuo njegov stric Plinije Stariji, čemu je sam svjedočio bježeći brodom prema Stabiji.

On piše: „Pojavio se oblak koji mogu opisati samo oblikom guste čempresove krošnje... Kontinuirani i dugi potresi s tresli kuću, kao da ju je netko pomicao iz temelja, u jednom trenutku slabo, u drugom jače. Ljudi ispred kuće bili su prestrašeni od kamenja koje je padalo s neba, iako je bilo svijetlo i tako prhko da se lomilo na dodir; ... ipak sam odlučio izaći van s jasticima na glavi.“

Pompeji su zatrpani za samo nekoliko sati slojem blata debelim 20 metara, a potresi i plimni valovi potrajali su sve do sljedećeg jutra. Većina stanovnika Pompeja nije poginula od urušavanja zgrada i vulkanskoga kamenja koje je padalo s neba, nego od otrovnih plinova.

brojem hotela, restorana i otmjenih prodavaonica. Da bi moglo primiti mnogobrojne vjernike, svetište je od 1934. do 1939. bilo prošireno i može primiti oko 6.000 vjernika.

Mnijenje

Kada čovjeka stisnu poteškoće, može se naljutiti i pokušati svojim rukama ukloniti te zapreke. Začudo, to mu se čini nekako najlogičnijim, nekako kao da tek tada djeluje

fra Miljenko Stojić

No, u stvarnosti je drukčije. Najbolje je pouzdanje u Božju pomoć. Nije to, naravno, ono kad na Boga pokušamo prenijeti težinu koja nas je pritisla. To je zapravo trenutak kada mu pružimo ruku i tako s njim prođemo kroz ono što nas je snašlo. Na kraju otkrijemo da i nije bilo tako strašno kako nam je izgledalo na početku. Naučili smo još nešto novoga što nam kasnije može i te kako valjati u životu.

Slična zapažanja mogu se primijeniti i na naše hodočasničko boravljenje u župi Međugorje. Kako tada postupamo? Tako da Bogu kažemo kako treba riješiti naše poteškoće ili tako da mu sve prepustimo, a mi puni povjerenja u njega odlučimo promijeniti sebe i tako promijenjeni mijenjati druge. U stvari, to i jest pravi smisao ne samo ovoga nego svakog hodočašća. Ne idemo nešto vidjeti, pa niti doživjeti, nego odlučujemo mijenjati se u svojoj nutrini, stjecati nova saznanja i nove navike. Nije lako, ali se jedino isplati. Sve drugo samo je gubljenje vremena i ništa više.

U svim krajevima odakle hodočasnici dolaze potrebno je mnogo toga mijenjati. Da nije, ne bi se Kraljica Mira ovako dugo zadržala u našoj sredini. Prenijela bi nam što misli da treba i onda bi nas pratila na našem

putu. Međutim, sve je otišlo predaleko. Zlo se razmahalo. Kršćani, kao opčarani, to ne primjećuju i ne čine svoj dio posla. Prestali su stvarati i mijenjati javno mnijenje. A nisu smjeli. Isus Krist je donio veselu vijest, nešto što je razbilo ovozemaljske tmine. I povijest je potekla drukčije. Daj da se malo prisjetimo: Ukinuto je ropstvo, zaštićena su djeca, izjednačeni su muškarac i žena, razvilo se sveučilište. Da, i suvremena je Europa nastala na kršćanstvu. Pokretači su joj veliki kršćani Alcide De Gasperi, Robert Schumann i Konrad Adenauer. Ne ćemo sad o tome u što se prometnula, priča je to za neku drugu priliku. Kola su krenula nizbrdo kad su se kršćani uljuljkali i drugima dopustili da stvaraju svijet po svome. Odlučujuću ulogu odigrali su mediji. Razbili su javno mnijenje i onda iz tih krhotina počeli mijesiti neki drugi svijet. Prethodili su im raznorazni pokreti koji su stali naučavati da se čovjekovo središte nalazi u njemu samome. Nije to Bog, kako naučava kršćanstvo, nije to ni država, kako naučava Platon, nego čovjek sa svim svojim nedostatcima. Onda je, kao u zemaljskom vrtu, počela i priča da su i ljudi poput bogova. Treba samo to pronaći u sebi i ne bojati se. Sloboda! Vrištao je taj pojam na sve strane. Oni koji su svime time bili zahvaćeni danas su stari kao društvo. Pomlatka jed-

Kola su krenula nizbrdo kad su se kršćani uljuljkali i drugima dopustili da stvaraju svijet po svome. Odlučujuću ulogu odigrali su mediji. Razbili su javno mnijenje i onda iz tih krhotina počeli mijesiti neki drugi svijet.

nostavno nema jer im se takve obveze nisu prihvaćale. I što sad? Europa i Zapad moraju poslušati Kraljicu Mira i konačno biti svoji na svome. U protivnom, ostajemo lutilice, izgubljen brod na pučini.

Naši nas predci neprestano opominju da se saberemo i kao odrasli ljudi pristupimo svome životu. Razmišljao sam o tome dok smo nedavno pokopavali ubijene na području Ljubuškog. Smrti ih je privela zločinačka komunistička ruka, ona koja se vježbala u moskovskom hotelu Lux. Trebali su postati bezosjećajni da bi izgradili novi svijet. Kakva izvrnuta logika, kao što je u ovom kontekstu izvrnuto i samo ime hotela. Na žalost, bilo je dobrih učenika pa su naši krajevi procvjetali mrtvacima. Gotovo svaka kuća izgubila je nekoga svoga. No, nismo očajavali, išli smo naprijed znajući da je Bog s nama. Sjećali smo se naših nevino ubijenih i bili ponosni na njih. Kako je s time danas? Išli smo u Ljubuškom u mimohodu, nekoliko tisuća nas, i time pokazivali da nam nije svejedno. Bilo je i nešto upaljenih svijeća na prozorima, kao i hrvatskih stjegova. Nismo se još navikli na to, ali jesmo na molitvu. Odjekivala je iz dubine srdaca. Na području Ljubuškog do sada su iskopana 62 tijela. Nastojali smo ih identificirati DNK analizom, ali je sve to skupo i posmrtni ostatci nerijetko su vrlo istrošeni. Ipak, uz dvojicu hercegovačkih franjevac za sada smo identificirali i neke civile. Možete li zamisliti kako je to kada nakon tolikih godina primiš u ruke kosti vlastita oca kojega se zbog svoje dobi kada je ubijen uopće ne sjećaš!? Svaka je riječ suvišna.

Davno je bilo vrijeme da se konačno kao društvo oslobodimo sindroma Židova u pustinji. Oslobodili se ropstva, počele prve poteškoće i oni bi natrag. Nemojmo ponavljati tu pogriješku. Širimo oko sebe ispravne misli da bi se javno mnijenje pročistilo i da bismo konačno udahnuili čist, onaj naš, zrak, kršćanski i ljudski, svezemenski!

Tjedni molitveni program

– zimski raspored
(od Mise na Križevcu do 1. svibnja)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
- U uskršnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. Misa na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i Crkvi čitajte u *Glasniku mira*, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Surađujte u *Glasniku mira*.
Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima
Glasnik mira.
Darujte im godišnju pretplatu.
Pretplatite se na *Glasnik mira*.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija_paris@medjugorje.hr

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE
Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 Mhz
Banja Luka 107,8 Mhz
Hercegovina 101,5 Mhz
Lašvanska dolina 100 Mhz
Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 Mhz
Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6

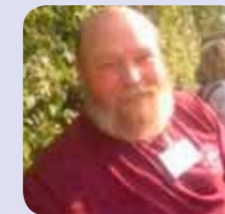
RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel: ++387 36/653 547 uredništvo
++387 36/651 100 glavni tehničar
++387 36/653 548 marketing
Faks: ++387 36/653 552

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

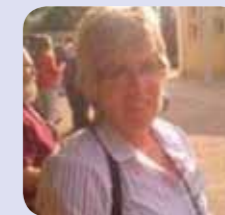
Pribilježila i prevela Antonija Prlić-Bubalo

Denis i Joni Kuntz, Aljaska, SAD

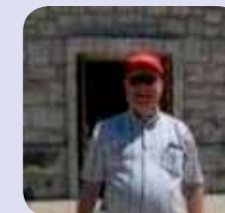
Denis: Prvi put sam ovdje. Ganulo me kad sam vidio koliko ima ljudi i koliko su redovi za ispovijed. Svake nedjelje idem na svetu Misu, osim kad sam spri-

ječen bolešću. Malo sam se odmakao od svete ispovijedi, ali se nadam da ću uskoro i to obaviti, i to baš na ovom hodočašću. Odmakao sam se od ispovijedi jer sam imao neka teška iskustva u životu koja ne mogu zaboraviti i teško mi je tražiti oprost za neke stvari na koje nisam mogao utjecati. Duboko se nadam da će Međugorje promijeniti te stvari u meni. U braku smo već 33 godine. Sve teške trenutke rješavali smo korak po korak, dan po dan. Puno molimo, vjerujemo u molitvu i da je Bog uz nas u teškim trenucima.

Joni: Prijatelji su nam pričali o Međugorju i poželjeli smo doći i vidjeti. Prekrasno nam je, oduševljeni smo. Kad smo prvi dan došli na Misu, bila

sam iznenađena jer nisam očekivala toliko ljudi. Bila sam ganuta, plakala sam. Ovo je za nas prekrasno iskustvo. Imamo odraslu djecu i unučad i žao mi je što ovakve stvari nisam prije čula jer mislim da sam mnogo toga mogla učiniti bolje. Sveta Misa mi je jako važna. Nekad jednostavno ne mogu dočekati da odem na svetu Misu. Kad sam u crkvi, osjećam da tu potpuno pripadam. Ispovijed mi je također jako važna iako moram priznati da mi je to ponekad velik stres. Osjećam se neugodno iako znam da je to jedini način da očistim dušu.

Andrew Dawey, Dublin, Irska

Ovo je moj treći posjet Međugorju, a prije tri godine prvi sam put čuo za ovo mjesto od prijatelja koji mi je pričao o ukazanjima. Ovdje sam pronašao unutarnji mir. Čak se i moje zdravlje popravilo i doista mogu reći da se ovdje u velikoj mjeri osjeća Gospina prisutnost.

*Molitva čini
čudesu u vama i
preko vas...*

